

KEMENCE KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK
KÖRNYEZETI VIZSGÁLATA
KV

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉSI DOKUMENTÁCIÓ
KÉ

KÖZIGAZGATÁSI VÉLEMÉNYEZÉSI
EGYEZTETÉSI ANYAG

A KV KIDOLGOZÓJA:
KEMENCE KÖZSÉGÖNKORMÁNYZATA

A KÉ KÉSZÍTŐJE:
PESTTERV KFT.

Kemence - Budapest, 2019. február hó

A KV KIDOLGOZÓJA:

KEMENCE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2638 Kemence, Fő út 77.

Tel.: +36 (27) 587 585

Email: kemenceph@invitel.hu; Honlap: <http://www.kemence.hu>

A KÉ KÉSZÍTŐJE:

PESTTERV

Pest Megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó KFT

Múterem: 1085 Budapest, VIII., Kőfaragó u. 9.

Telefon: 267-0508, 267-7078, E-mail: pestterv@pestterv.hu; Honlap: <http://www.pestterv.hu>

KV/KÉ EGYEZTETÉSI DOKUMENTÁCIÓ

A környezeti vizsgálat (KV) tárgya:

Kemence településrendezési eszközei: Településszerkezeti terv és HÉSz

A vizsgálat tárgyát képező terv készítője:

Pestterv Kft. 1085 Budapest, Kőfaragó u. 9.

Felelős tervező: Makkai Krisztina

A környezeti értékelés teljes címe:

KEMENCE TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK - TSZT, HÉSZ ÉS SZT – ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ
(TFK) KÖRNYEZETI VIZSGÁLATA - KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉSI (KÉ) DOKUMENTÁCIÓ

A környezeti vizsgálat (KV) kidolgozója:

Kemence Község Önkormányzata 2230 Kemence, Fő út 77.

Felelős: Pongrácz János Polgármester

A KV lefolytatását és a környezeti értékelés tematikáját
meghatározó önkormányzati határozat száma:

58/2018.(X.25.) Kt. határozat

A KÉ KÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDŐ TERVEZŐK, MUNKATÁRSAK:

Aláíró, felelős projektvezető:

Burányi Endre (K-, TR-, TT/K-, TK- 01-5014)

Munkatársak:

SZTjV szakértői szám: SZ-031/2013.

Településtervezési konzulens

Makkai Krisztina (TT/01-4921)

Ügyvezető Igazgató:

Schuchmann Péter

KV konzultáció:

Kemence Község Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala
részéről

Pongrácz János Polgármester

Granát Bernadett Jegyző

*„Kizárólag a PESTTERV Kft. hozzájárulásával használható fel,
a szerzői jogok védelmére vonatkozó előírások figyelembevételével”®*

Budapest, 2019. február hó

Aktív tartalomjegyzék

Bevezető.....	5
1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése, - a környezeti vizsgálat és értékelés menete, tematikája	7
2. A terv - és a kidolgozásakor vizsgált változatok - rövid ismertetése és értékelése.....	16
3. A terv megvalósítás környezeti hatásainak, következményeinek feltárása.....	29
4. A várhatóan fellépő környezetre káros hatások csökkentésére vonatkozó intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése.....	39
5. Más tervekkel, programokkal összefüggő környezeti szempontú intézkedési javaslatok.....	40
6. Javaslatok monitorozásra és egyéb szükséges intézkedésekre.....	44
7. Összefoglaló	49

Részletes tartalomjegyzék

/a 2/2005.(I.11.) sz. kormányrendelet 4.sz. mellékletnek megfelelő alfejezeti címekkel/

Bevezető

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése, - a környezeti vizsgálat és értékelés menete, tematikája
 - 1.1. Előzmények, különösen a tematika tartalma
 - 1.2 – 1.3. A környezeti értékelés illeszkedése a tervezési folyamatba: a KÉ tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása; a KÉ készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására
 - 1.4. a környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása
 - 1.5. a környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok
2. A terv - és a kidolgozásakor vizsgált változatok - rövid ismertetése
 - 2.1. a terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket
 - 2.2. A tervezés során vizsgált egyéb változatok rövid értékelése
3. A terv megvalósítás környezeti hatásainak, következményeinek feltárása
 - 3.1. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal - terv rövid összevetése a fontosabb tervek, és helyi rendeletek környezet- és természetvédelmi céljaival
 - 3.2. környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben
 - 3.3. a terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból
 - 3.4. a jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése
 - 3.4.1. földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol
 - 3.4.2. a környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképeség, terhelhetőség)
 - 3.4.3. a fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása, és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg

3.5. a terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel a tervelemekre, tervezett intézkedésekre ...

3.5.1. természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik

3.5.2. olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak (különösen azok, amelyek olyan befektetői, termelői vagy fogyasztói magatartást váltanak ki, vagy ösztönöznek, illetve egyéb olyan tendenciákat erősítenek, amelyek természeti erőforrás igénybevételéhez vagy környezetterheléshez vezethetnek, olyan fajta beruházásokat, fejlesztési irányokat részesítenek előnyben, amelyek további környezetterhelő vagy igénybevevő fejlesztéseket vonzanak, ösztönöznek vagy ha kumulatív hatások léphetnek fel)

3.6. az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

3.6.1. jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén

3.6.1.1. a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre)

3.6.1.2. A terv hatása a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, élővilágra, a biodiverzitásra

3.6.1.3. - a Natura2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire

3.6.1.4. az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra

3.6.2. a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:

3.6.2.1. új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére,

3.6.2.2. környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására

3.6.2.3. a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására

3.6.2.4. olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak

3.6.2.5. a természeti erőforrások megújulásának korlátozására

3.6.2.6. a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására

3.7. a környezeti következmények alapján a terv és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása

4. A várhatóan fellépő környezetre káros hatások csökkentésére vonatkozó intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése

5. Más tervekkel, programokkal összefüggő környezeti szempontú intézkedési javaslatok

6. Javaslatok monitorozásra és egyéb szükséges intézkedésekre

7. Összefoglaló

A KÉ Függeléké

Kemence Község Önkormányzat 58/2018.(X.25.) Kt. határozata /másolat/

A környezeti vizsgálat alapelvei az egyes tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2001/42/EK sz. irányelvében kerültek megfogalmazásra. Az irányelvnek a hazai tervezési gyakorlatba való átültetését, a *környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény* (2004. évi módosítása) írja elő, míg ennek végrehajtásáról „Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról” szóló *2/2005.(I.11.) sz. Kormányrendelet* (továbbiakban: Kr) szól.

A környezeti vizsgálat célja, hogy a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében, előmozdítsa a környezet magas színvonalú védelmét és a környezeti vizsgálat (KV) alkalmazásával hozzájáruljon ahhoz, hogy *a környezeti szempontok beépüljenek a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló tervek és programok kidolgozásába és elfogadásába.*

A Kr alapján, az egyes településrendezési tevékenységek környezeti vizsgálat lefolytatására kötelezettek, az alábbiak szerint:

- (2) Környezeti vizsgálat lefolytatása mindig kötelező az alábbi esetekben:
 - a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv esetén [1.§ (2) bek. a) pontja és 1.sz. melléklet]; vagy
 - olyan terv, illetve program esetén, amely a Natura2000 területre jelentős káros hatással lehet [1.§ (2) bek. bb) pontja] -
- (3) Környezeti vizsgálat lefolytatása eseti mérlegelés alapján (a várható környezeti hatások jelentőségének eseti meghatározása alapján):
 - a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv kisebb módosítása esetén [1.§ (3) bek. b) pontja], vagy
 - a település egy részére készülő szabályozási tervnél, illetve helyi építési szabályzatnál [1.§ (3) bek. a) pontja]; -

Jelen esetben a KV lefolytatására a Kr. 1.§ (1) bekezdés a) pontja alapján kerül sor.

Kemence Önkormányzata a fentieknek megfelelően, a településrendezési terv egyeztetési folyamatának lezárása előtt döntött a tervhez kapcsolódó környezeti vizsgálat (KV) lefolytatásáról és az ehhez szükséges környezeti értékelés (továbbiakban: KÉ) elkészítéséről. Az erre vonatkozó Megbízói állásfoglalás másolatát a jelen KÉ dokumentáció 1.sz. függeléke tartalmazza.

A környezeti vizsgálat folyamata során, a terv megvalósulása esetén várható jelentős környezeti hatások prognosztizálását és értékelését, valamint az ezekhez kapcsolódó megállapításokat és javaslatokat, a jelen szakmai alátámasztó munkaanyag, a KÉ tartalmazza.

A településrendezési terv és azon belül jellemzően a környezetalakítási munkarész többnyire nem tud minden környezeti elemre jellemző egyenértékű adatokra támaszkodni. A településrendezési terv környezeti vizsgálatának törekednie kell az objektivitásra, de a vizsgálat alá vont terv adatainak jellegéből kiindulva, szükségszerűen szubjektív elemeket is tartalmazhat.

A környezeti vizsgálat a településrendezési tervvel *párhuzamosan* kerül lezárásra és az érintett nyilvánosság tájékoztatásával készül. Ezért a vizsgálati folyamat során a kooperatív tervezés mellett, egy bizonyos szuverenitásra is törekedni, hogy a fejlesztési elképzelések területi vetületeinek

környezeti szempontú értékelésénél, a befektetői szándékoktól elvonatkoztatott környezettudatos gondolkodás kellő súllyal megjelenjen. Az eltérő érdekek ütköztetése és harmonizálása a KÉ keretében dolgozható ki, amely egyaránt *kötelező alátámasztó munkarésze* a KV-nak és a településrendezési tervnek is.

A KÉ dokumentációban értelemszerűen *a vonatkozó Kr fogalomrendszerét alkalmazzuk*. Ezek közül az egyértelműség kedvéért kiemeljük és közérthetően értelmezzük a leggyakrabban használt „*környezeti hatások*” fogalmát.

A továbbiakban a „*környezeti hatások*” fogalmát értelemszerűen gyűjtőkategóriaként használjuk és ez alatt értjük a *környezeti, táji, természeti hatások összességét*. Ezért nem soroljuk fel minden esetben e hármas kategória minden elemét, hanem többnyire összefoglalóan „*környezeti hatásokról*” beszélünk és csak indokolt esetben emeljük ki a *táji, a természeti* vagy éppen *más környezeti* összetevőt.

A KV/KÉ tárgyat képező településrendezési terv területe: Kémence közigazgatási területe, valamint annak közvetlen környezete:

/Forrás: <https://www.google.hu/maps/place/Kemence>

A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV KÖRNYEZETI VIZSGÁLATA_KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

A Környezeti Értékelés (KÉ) eredeti dokumentációja a településrendezési terv „főépítési egyeztetési anyagának” 2019. februári állapota, az előzetesen kiküldött közigazgatási egyeztetési tervdokumentációra beérkezett vélemények kiértékelését és átvezetését követően készült. Így figyelembe vehető valamennyi véleményező szerv észrevétele, állásfoglalása a rendezési tervvel kapcsolatban.

A terv fenti egyeztetési állapota alapján készített *előzetes KÉ dokumentáció tervezet* a KV Kidolgozója 2018. december - 2019. január hónapban nyilvánossá tette a helyben szokásos módon, a rendezési tervi munkarészekkel és az ezekre érkezett közigazgatási véleményekkel együtt. A KÉ tervezet a február hó végéig beérkezett önkormányzati és partnerségi vélemények alapján került kiegészítésre és átdolgozásra. Ezt követően bocsátja a KV Kidolgozója a KÉ-t véleményezésre, a Kr.8.§(3) szerinti egyeztetés lefolytatása céljából.

Kemence Önkormányzata Településrendezési és Szabályozási Terv (TSZT és SZT) és Környezeti Vizsgálat (KV) lefolytatását határozta el a település közigazgatási területére, különösen a tervmódosítással érintett területeire vonatkozóan. A KV és a KÉ értelemszerűen *a teljes közigazgatási területre* kiterjed, tekintettel arra a tervezési körülményre is, hogy a fentiek alapján elkészült Településrendezési eszközök (TSZT, HÉSz) átfogó jelleggel és új szerkezetben, *a teljes közigazgatási területre vonatkozóan* készült el. Az ezeket elfogadó Határozat és Rendelet a jelenleg még hatályos TSZT-Határozat és HÉSz-Rendelet helyébe lép.

A KV kidolgozója Kemence Önkormányzata, ill. a megbízásából eljáró Polgármesteri Hivatala, a KV Környezeti Értékelésének (KÉ) készítésével a tárgyi településrendezési terv tervezőjét, a PESTTERV Területi- Település- Környezettervező és Tanácsadó KFT-t bízta meg.

A KV Kidolgozója előzetesen levélben kérte ki a környezeti vizsgálatához készítendő KÉ tematikájáról a Kr 3.sz. mellékletében felsorolt környezet védelméért felelős szervek véleményét.

A KV szükségességére és a KÉ tematikára vonatkozó véleménykérést a tervindításhoz kiküldött előzetes tájékoztató levél foglalta magában. Erre a KV/KÉ tekintetében három érdemi válaszérkezett. A munkaindító levélben foglalt előzetes tájékoztatást kiegészítve ismertetjük a tervezési alapadatokat és információkat, az alábbiakban.

Tervezési alapadatok:

A tervezési feladat:

- *a terv jellege és tárgya:* Kemence Településfejlesztési Konceptió (TFK), Településrendezési eszközei ((TSZT és SZT módosítás, valamint a helyi építési szabályzat (HÉSz)) elkészítése;
- *tervezési terület:* Kemence teljes igazgatási területe, különösen annak módosításokkal érintett részei¹.

¹ a tervlapokon is ábrázolt konkrét területfelhasználási, övezeti változtatások értelemszerűen csak az igazgatási terület egy részén tervezettek, de, a szöveges formátumú munkarészek a törvényi előírásoknak megfelelően a teljes igazgatási területre vonatkoznak.

A terv célja:

A tervezés célja az önkormányzati elfogadásra alkalmas TFK, Településszerkezeti és Szabályozási terv (TSZT és SZT), továbbá a helyi építési szabályzat (HÉSz) elkészítése, Az 1997 évi LXXVIII. Törvényben (Étv) előírt feltételek teljesítése: a településrendezési feladatok megoldása és az építési feltételek biztosítása, összhangban a táj- természet- és környezetvédelmi, valamint a közösségi és magántulajdonosi érdekekkel.

A vizsgált terület elhelyezkedése

Kemence község táji – természetföldrajzi fekvését, az országon és Pest megyén belüli perifériális elhelyezkedését a terv helyzetfeltáró vizsgálati kötete ismerteti.

Az értékelés alá vont terület Kemence belterületének, zártkerti területeinek és külterületének közigazgatási határ által határolt teljes területe, melyen belül a részletes környezeti vizsgálat és értékelés a területfelhasználási változás által érintett részterületekre terjed ki.

A település fekvéséből, adottságaiból adódóan táj- és természetvédelmi szempontból érzékeny, környezetvédelmi szempontból kevésbé érzékeny térség része. Természeti szempontból legértékesebb területei, - kiterjedt erdőségei, kisvízfolyásai - az országos ökológiai hálózathoz (OÖH) tartoznak, egyúttal a Natura2000 természetvédelmi kijelölés alá eső területek is jelentős mértékben átfedik. Mindezeket megelőzően a település legértékesebb táji – természeti területei a Duna-Ipoly Nemzeti Parkhoz tartoznak.

A dokumentáció bevezető fejezetéhez csatolt Google-úrfelvétel is jól szemlélteti az igazgatási terület táji megosztottságát: a Börzsöny-hegyvidéki erdőségek és az Ipolymenti síkság találkozási vonalában történetileg kialakult települési területtel.

A településrendezési jogi helyzet: a település jelenleg is rendelkezik az Étv-nek megfelelő hatályos településrendezési eszközökkel, ezek felülvizsgálata, részleges módosítása jelenleg van folyamatban. A már említett tervezést előkészítő eljárást követően a KÉ tartalmát, tematikáját KV-t lefolytató önkormányzat iránymutatása alapján állítottuk össze, a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 7.§-ában foglaltak figyelembevételével. A tematika meghatározásánál a kidolgozók négy fő szempontrendszerrel vettek alapul:

- a KR 4. számú mellékletében szereplő általános tartalmi követelményeknek, a vizsgálat tárgyául szolgáló jelen településrendezési tervre vonatkozatható részeit;
- a környezet védelméért felelős szerveknek a tematika kialakításával kapcsolatban adott javaslatait;
- az Önkormányzatnak, mint a környezeti vizsgálat kidolgozójának, valamint a környezeti vizsgálat és értékelés tárgyát képező településrendezési terv készítőjének és az előzetesen véleményt nyilvánító érintett nyilvánosság (lakosság) elvárásait;
- illetve a környezeti értékelést (KÉ) készítő munkatársak és konzulensek javaslatait, észrevételeit.

Egyéb, a Kr. tematika („4. számú melléklet a 2/2005. (I. 11.) Korm. Rendelethez”) szerinti KÉ szempontok figyelembevétele:

- A terv megvalósításából nem származhatnak országhatáron átterjedő jelentős, káros környezeti hatások, - a terület földrajzi elhelyezkedéséből, jellegéből és a fejlesztések visszafogott mértékéből következően.

- *A tervezés várható környezeti hatásaival kapcsolatos egyéb információk:* a település erősen tagolt domborzati adottságokkal rendelkezik, a táj- és településszerkezet is ennek megfelelően alakult. Fokozott figyelmet kell fordítani a telekosztási rendszer és beépítések minőségére, tájban való megjelenésére, az épített és a táji környezet új összhangjának megteremtésére. *Tájképi szempontból is színvonalas építészeti és zöldfelületi kialakítás és tájbaillesztett beépítés esetén a tájképi – környezeti károk elkerülhetők. Ezért szükséges a településszerkezeti és a szabályozási tervi szinten is a lehető legkörültekintőbb eljárások alkalmazása, kiegészítve a 2017-ben lehetővé tett települési arculati ajánlásokkal (TAK) és településképi szabályozással (TKR).*
- A terület fekvése, táji – környezeti kapcsolatai, térségi- és települési szintű területfelhasználási és övezeti besorolása *egyértelműen kizárják a jelentősebb környezeti szennyező hatásokkal járó területfelhasználási változtatásokat* (ipari, hulladékkezelési, stb. tevékenységek). A területen jelentősebb ipari tevékenységek nem alakultak ki, a bányászat nyomai sem látszanak, de néhány „hagyományosan környezetzavaró” telephely folyamatos odafigyelést igényel. Egyéb jelentősebb településszerkezeti és településképi problémákat okozó, vizuális környezetszennyezési és más zavaró hatások a településen nem jelentkeznek.

Az előzményeket és a tematika tartalmát az alábbi fejezet ismerteti.

1.1. Előzmények, különösen a tematika tartalma

A környezeti értékelés előzményei, a környezet védelméért felelős szervek KV szükségességével és KÉ tematikával kapcsolatos véleményeinek összefoglalása

A terv indításhoz az Önkormányzat áttekintő tájékoztatást adott a terv várható tartalmáról, programjáról és az ezek kapcsán a várható környezeti hatásokról az előzetes véleménykérő („0-körös” munkaindító) levelében.

A településrendezési terv módosításával kapcsolatban a 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet 4-5.§-ainak megfelelően az Önkormányzat az előírt tájékoztatás megadása után kikérte a környezet védelméért felelős szervek szakvéleményét a környezeti vizsgálat készítéséről, illetve tematikájáról.

A munkaindító levelekben foglalt előzetes tájékoztatásra érkezett válaszokat, valamint a beérkezett közigazgatási és partnerségi véleményeket is felhasználva készített tervezetet a KÉ - tematika megállapításához.

A környezetvédelemért felelős szervek előkészítő tervfázisban adott KÉ tematika szempontjából releváns válaszainak összefoglalása

A környezeti vizsgálat szükségességéről három felelős államigazgatási szerv nyilatkozott, míg a Környezeti Értékelési (KÉ) tematika kialakításával kapcsolatban érdemi észrevétel nem érkezett.

- P.m. KH Érdi JH. Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály: a KV **szükséges**
- P.m. KH Bányafelügyeleti Főosztály: a KV **nem** szükséges
- P.m. KH. Állami Főépítész: a KV településépítészeti szempontból **nem** szükséges, de szükségességét illetően a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály álláspontja a mérvadó.

A további környezet védelméért felelős szervek **nem nyilatkoztak** a KV szükségességéről és a KÉ tematika tárgyában sem tettek nyilatkozatot.

A KV kidolgozója ezeket figyelembe véve közösen dolgozta ki tematikai állásfoglalását a KÉ készítőjével, gondos előkészítést követően hozta meg döntését, amit közzétett és átadott a KÉ kidolgozójának is.

A vélemények figyelembevétele a KÉ tematika meghatározása során

A KV lefolytatásának szükségességéről Kemence Község Önkormányzata 2018. október 25-én foglalt állást, a fentiek, valamint a helyi információk (a tervekészítésével kapcsolatos lakossági vélemények, stb.) figyelembevételével.

A Testület rendelkezett a Környezeti Értékelés (KÉ) *tematikájának* meghatározásáról is, az ezt tartalmazó 58/2018.(X.25.) sz. Kt. Határozatában (a Függeléként csatolva).

Megszorításként előre bocsátandó, hogy a KÉ készítés során *nem lehet részletesen vizsgálni* az egyes területeken folytatott (gazdasági, stb.) tevékenységek, illetve az ott alkalmazott esetleges technológiák környezetre gyakorolt meglévő vagy feltételezett hatásaival kapcsolatos tényezőket, különösen amennyiben azok a környezeti hatásvizsgálatról szóló 314/2005.(XII.25.) Kormányrendelet hatáskörébe tartoznak, így ezek a településrendezési terv, illetve azon keresztül az építésszabályozás feladatkörén kívül esnek. Szükséges viszont figyelembe venni a környezeti hatásvizsgálatokat, illetve az ezek alapján kiadott környezethasználati engedélyeket, amennyiben ezek a rendezési terv készítéséhez is rendelkezésre állnak.

1.2 – 1.3. A környezeti értékelés illeszkedése a tervezési folyamatba: a KÉ tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása; a KÉ készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására

Az Önkormányzatnak a környezeti vizsgálattal kapcsolatos elvárása az volt, hogy – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a környezeti vizsgálat a településrendezési tervezés utolsó egyeztetési szakaszával párhuzamosan, a tervezési folyamat integráns részeként, azzal szoros együttműködésben készüljön.

A településrendezési terv készítésével kapcsolatban az Önkormányzat részéről az egyik legfontosabb igény volt, hogy az esetleges környezeti kockázatok már a településrendezés tervezési szakaszában feltárára kerüljenek, hogy az esetlegesen felmerülő, potenciálisan releváns problémakörökben külön szakvélemények, hatásbecslések szükségessége eldönthető legyen. Ilyen problémaköröket azonban nem határoztak meg az előkészítés során, a KÉ elkészítését a tervezéshez rendelkezésre álló információk alapján – külön szakvélemények, tanulmányok, stb. nélkül - kell megoldani.

A településrendezési terv előkészítése során lezajlott az *eltérő területfelhasználási alternatívák vizsgálata*, és ezek közül került kiválasztásra a településrendezési terv egyeztetési anyagába bekerült, viszonylag alacsony intenzitású területfelhasználás, amelyre a tervmódosítás készül. *A KÉ feladata ezen terv várható környezeti hatásainak elemzése és a környezeti szempontok előtérbe helyezése a soron következő döntések alkalmával.*

A településrendezési terv készítése során nem kerültek kialakításra olyan dokumentált alternatívák, amelyek környezeti hatásaikban jelentősen különböznek, hanem konzultatív tervezési folyamat részeként, a változtatási elképzelések folyamatos mérlegelése alapján alakult ki a dokumentált tervállapot, amely ennek következtében nem tartalmaz a környezetre veszélyes, illetve azt aránytalanul terhelő javaslatokat. Ezért a településrendezési tervezési folyamathoz leginkább alkalmazkodó, kétfázisú környezeti értékelés lefolytatását irányozta elő az Önkormányzat.

Ennek időben és dokumentáltságban is elkülönülő részei az alábbiak.

(1) Azonnali és folyamatos személyes környezeti értékelési közreműködés

A településrendezési tervezési folyamat konzultatív fázisához kapcsolódó értékelések. Az Önkormányzatnak az azonnali (prompt) értékelésekkel szembeni elvárásai: az önkormányzat, a tulajdonos és a településrendezési terv készítőjének részére azonnali tájékoztatás és figyelem felhívás, ha az adott (tervezett) területváltoztatási szándékok természeti értéket károsítanak, vagy az érintett lakosság számára várhatóan jelentős környezeti többletterhelést okoznak, valamint ezek az önkormányzatra milyen többlet terheket és feladatokat róhatnak.

A prompt értékelések, a településrendezési terv munkaközi változataihoz hasonlóan, nem kerülnek dokumentálásra, eredményei azonban a tervezési folyamatba beépültek, hasznosultak.

(2) Átfogó környezeti értékelési dokumentum (KÉ) elkészítése

A településrendezési tervezési folyamat közigazgatási egyeztetési fázisához kapcsolódó értékelés: hasznosítva a fenti fázis eredményeit is, az átfogó környezeti értékelés a Kr. tartalmi követelményeinek, a környezet védelméért felelős szervek észrevételeinek, valamint a tervi sajátosságoknak a figyelembevételével került kialakításra, az előzetesen megállapított *tematika* alapján.

Az átfogó környezeti értékelés a településrendezési terv közigazgatási egyeztetési anyagának (közbenső) véleményezését követően kerül dokumentálásra, de előzetes összefoglaló anyaga már beépítésre került a településrendezési terv kötelező alátámasztó munkarészei közé (l.: az egyeztetési dokumentáció „Környezetalkítási, tájrendezési, és zöldfelületi fejezetét”, „Környezeti hatások és feltételek”, továbbá „Környezeti értékelés eredményeiről” c. munkarészeit).

A KÉ kidolgozása az egyeztetési tervanyag kidolgozásával párhuzamosan kezdődött meg. Államigazgatási szervekkel történő egyeztetésére a településrendezési eszközök egyeztetését követően, az Állami Főépítész végső szakmai véleményének megkérése előtt kerül sor. A KÉ végleges eredményei a terv véleményezési folyamatának lezárását követően fogalmazhatók meg és ajánlott az előterjesztési dokumentációba való átvezetésük is.

A fenti módszerrel biztosított a tervezéssel párhuzamos, folyamatos oda – visszacsatolás lehetősége, környezeti értékelés integráns illeszkedése a tervezési folyamatba.

1.4. a környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása

A vélemények figyelembevétele a KÉ tematika meghatározása során

A KV kidolgozója a környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság előzetes véleményét figyelembe véve közösen dolgozta ki tematikai állásfoglalását a KÉ készítőjével, gondos előkészítést követően hozta meg döntését, amelyet közzétett és instrukcióival együtt átadott a KÉ kidolgozójának is.

A KV lefolytatásáról és a KÉ tematikájának meghatározásáról Kémence Község Önkormányzata 2018. október hóban döntött, a hivatalos előkészítő eljárás, valamint a helyi információk (lakossági és civil vélemények, stb.) figyelembevételével.

Az előzményi véleményeket a KV kidolgozója teljeskörűen figyelembe vette, indoklásra szoruló eltéréssel nem élt. Különös tekintettel volt a környezetvédelmi szervek által nyújtott információkra és figyelemfelhívásokra.

Egyéb különleges igénnyel a KÉ tematikája és készítése kapcsán a KV kidolgozója nem élt.

1.5. a környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok

A tervezési környezetből, valamint környezeti értékelés tartalmából és módszertanából adódó keretek és korlátok

A tematika kialakításánál alapelveként adott, hogy az értékelés csak a településrendezési terv várható környezeti hatásait értékeli. Ebbe beleértendő *a településfejlesztési koncepció* (TFK) értékelése is, mivel jelen esetben ennek hatásai nem manifesztálódhatnak, ugyanis párhuzamosan, egy eljárás keretében készül a tervvel, így nincs lehetőség szuverén hatásainak érvényesülésére.

A KÉ viszont nem vállal és nem vállalhat fel olyan feladatokat, melyeket más tervezési feladatok során kell megoldani (pl.: környezeti hatásvizsgálat, települési környezetvédelmi program, környezeti állapot mérések, vízgazdálkodási terv, engedélyezési terv, rekultivációs terv, stb.). A KÉ településrendezési tervhez készül, engedélyezési és kiviteli tervi szintű problémákkal nem, vagy csak utalás szerűen foglalkozhat (pl. a továbbtervezési feladatok vagy a monitoring megfogalmazása kapcsán). A KÉ-nek ugyancsak nem tárgya a fejlesztési (pl. ingatlanérték, befektetés megtérülés, stb.) típusú összefüggések vizsgálata és értékelése.

Az értékelés tárgya:

Mivel az értékelés a településrendezési terv (és a fentiek szerint a TFK) várható környezeti hatásait vizsgálja, ezért az értékelés tárgya alapvetően a következőkre terjed ki:

- településszerkezeti (és térségi) összefüggések;
- a tervben megfogalmazott övezeti átsorolások, területfelhasználások és területhasználatok várható környezeti hatásai;
- a területhasználatokhoz kapcsolódó építési szabályozás várható környezeti hatásai,
- egyéb településrendezési szakági összefüggések (pl. környezetalkítás, közműellátás, közlekedés).

A környezeti értékelésnél fontos kérdéskör, hogy a területhasználat milyen mélységére és időbeliségére terjed ki:

- a területhasználatok és az ezekhez kapcsolódó építési feltételek várható környezeti hatásainak értékelése a településtervezésben használt területi bontáshoz igazodik, vagyis területfelhasználási egység, illetve övezeti szintű.
- A meglévő és megmaradó területhasználatokat a településrendezési terv olyan adottságnak tekinti, amelyek vagy a korábban készült tervek megvalósulásából származnak, vagy a természetben kialakult állapotban vannak és módosításukra a jelen terv keretei között nem merült fel igény. A környezeti értékelés csak a vizsgálat tárgyát képező településrendezési tervben tervezett új, vagy módosított területfelhasználások és övezetek várható környezeti hatásait értékeli.

Az előzőekből következik, hogy a településrendezési terv környezeti értékelése alapvetően *a tervezett, illetve módosításra kerülő területfelhasználási, övezeti, valamint építésszabályozási változtatások várható környezeti hatásaira* vonatkozik.

A KÉ a terv, azon belül is a tervezett elemek megvalósítása esetén a környezeti hatást kiváltó tényezők, a várható környezeti hatások, valamint ezek környezeti következményeinek előre jelzésére tehet kísérletet, illetve fogalmazhat meg (pozitív vagy tiltó jellegű) javaslatokat.

A környezeti értékelés készítéséhez a tervezett területek környezetállapotáról *csak részlegesen állnak rendelkezésre egzakt és egyenértékű adatok*. Jellemzően nem a területre megfogalmazott építési feltételeknek, hanem az ott folytatandó tevékenységeknek vannak környezeti hatásai.

Jelenleg nincs olyan előírt és elfogadott metódus, amely a különböző területhasználatok és építési feltételek várható környezeti hatásait, különösen a *tervezett területek* esetében biztonsággal előre jelezhetné.

Ezért a környezeti értékelés a különböző területfelhasználások várható környezeti hatásainak és következményeinek leíró jellemzésénél valószínűsít és a feltételezhető változási irányokat (tendenciákat) veszi alapul, empirikus szakmai tapasztalatok alapján, a mértékeket illetően (a null-állapot egzakt adatainak és mérési lehetőségek híján) legfeljebb a becslés szintéig mehet el.

Az értékelés tematikája és korlátai:

Az értékelés a következő fontosabb témakörök szerinti bontásban készül:

- A tervezett változtatások rövid összevetése a fontosabb tervek környezet- táj- és természetvédelmi céljaival:
 - országos és térségi területrendezési tervek (OTrT, Pest m. TrT.)
 - országos ökológiai hálózat (OÖH) területei
 - a településfejlesztési koncepció, illetve a releváns programok területre vonatkozó célkitűzései.
- A tervezett változtatások megvalósulása esetén a környezeti hatások, illetve környezetterhelés változások várható alakulása a hatásviselők:
 - a talaj, a felszíni és felszín alatti vizek,
 - a zajállapot és levegőminőség,
 - a táji és települési környezet,
 - a táj- és természeti értékvédelmi területek, valamint a hulladékgazdálkodás esetében.

A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása elsősorban *a vizsgálat tárgyát képező terv*, vagyis a településrendezési terv, annak részei: a településszerkezeti terv, a helyi építési szabályzat és a szabályozási terv, valamint az alátámasztó szakági munkarészek, a tervi műleírás. Ezekon kívül *adatforrásként szolgáltak még az előzményi területrendezési tervek, légifotók és úrfelvételek, saját helyszíni bejárások és felvételek, valamint az önkormányzat és hivatal által rendelkezésre bocsátott, továbbá a helyi társadalomtól származó információk.*

A fentiekon túl, külön a környezeti értékelés készítéséhez nem készült sem más átfogó, sem egyes környezeti elemekre kiterjedő kutatás, állapotfelmérés, mivel ez részben *a települési környezetvédelmi program megalapozó vizsgálatainak, részben kivitelezéshez szorosan kapcsolódó tervezés feladata.*

A közelmúltban a településen környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenység nem került engedélyezésre, ezért mélyebb előkészítő környezeti mérésekről, kutatásokról, szakvéleményekről, felmérésekről nincs tudomásunk az érintett területen². (A tervindító adatszolgáltatás során 2 konkrét környezeti tárgyú információhoz jutott az Önkormányzat. A környezet- és természetvédelmi szerv megadta a természetvédelmi lehatárolásokat a hozzájuk tartozó leírásokkal. Emellett a VIZIG általános tájékoztatást adott az terület hidrogeológiai tulajdonságairól.)

² A KV Kidolgozója nem rendelkezik a települést érintő esetleges környezetvédelmi vizsgálatok dokumentációival, illetve az ezekről való információkkal. Amennyiben ilyenek készültek régebben, azok a jelen településrendezési eljárásra nincsenek hatással, meglévő adottságként kezelhetők.

A KÉ alapadatként a tervezés során feltárt vizsgálati és tervi eredményekre, valamint szakhatósági és önkormányzati adatszolgáltatásokra támaszkodhatott.

Így az értékelés során alkalmazott módszer korlátjainak többsége a környezeti értékelés tárgyául szolgáló településrendezési terv metodikájából fakad. Ezek a korlátok azonban nem gátolják a KV folyamat alapvető céljának, a tervezés során, illetve következtében fellépő, potenciálisan negatív környezeti hatásokkal járó beavatkozások kizárásának vagy változtatásának elérését.

A településrendezési terv a területeket sorolja be valamilyen *tervezett területfelhasználásba, illetve övezetbe. Általánosságban egyetlen területfelhasználásról sem állítható, hogy környezetterhelő és az sem, hogy milyen mértékben. A környezetterhelés az ott lehetőségessé váló tevékenységből fakad, amire viszont a településrendezési tervnek korlátozottan van hatása, a Hész tevékenységet közvetlenül nem szabályozhat. Bármely övezetben folyó tevékenység (legyen az akár vegyes, lakó, vagy közlekedési, stb.) lehet környezetterhelő, vagy akár környezetbarát is. Egy-egy övezetben, az övezetre vonatkozó építési előírások teljesítése esetén, akár többféle tevékenység is megjelenhet, melyek akár folyamatosan is változhatnak, s a környezetre gyakorolt hatásuk tekintetében időben és térben is változatos képet mutathatnak.*

Bizonytalansági tényező az is, hogy a rendezési terv csak lehetőségeket biztosít arra, hogy a különböző területeken, a tervezett új területfelhasználások, illetve övezetek megvalósuljanak. A tényleges megvalósulás már többnyire a piaci résztvevőkön, a gazdasági élet szereplőin, a hatóságokon vagy a lakosságon múlik.

E metodikai korlátokból adódó bizonytalanságokat változó mértékben szűkíthetik a HÉSz előírásai, amelyek területfelhasználási, rendeltetésekre vonatkozó és építési szabályozást tartalmaznak.

Az előrejelzések érvényességi határai

- időben változatos képet mutatnak, és ezzel biztosíthatják a szükséges rugalmasságot, de növelhetik a bizonytalanságot is. Szerkezeti tervi (TSZT) szinten megjelenhetnek a hosszabbtávú szándékok is, szabályozási szinten az azonnali intézkedések, amelyeknek azonban szintén vannak hosszabb időtávra kiható következményei is. Az előrejelzések időbeliségének elvileg rövid távú korlátot szab a terv esetleges későbbi módosítási lehetősége.

Ezen kívül rövid, vagy akár hosszú távú változásokat idézhetnek elő a településrendezéssel és a környezetvédelemmel összefüggő jogszabály változások is, és ezeknek a napi gyakorlatban történő alkalmazásai is.

A tervezést és így KÉ készítést is befolyásolta az a rendezett építésjogi helyzet, hogy a település folyamatosan rendelkezett a hatályos jogi környezetnek (Étv) megfelelő településrendezési eszközökkel. Azonban aktuális tartalmi követelményeknek megfelelő *települési környezetvédelmi program (TKP)* hiánya erősen korlátozza a településrendezési és környezetalakítási információk körét. Emellett más települési szintű környezetvédelmi koncepcióval, stratégiával, állapotfelméréssel sem rendelkezik a község, ami a KÉ készítés mélységét ugyancsak behatárolja. Ehhez kapcsolódik a már fent említett mért adatok, idősoros adatbázisok hiánya, valamint az adatszolgáltatás részlegessége. Ehhez járul még a településrendezési tervezés központi (állami vagy megyei) támogatásának hiánya, amely a tervezéshez kötelezően elkészítendő tanulmányok és vizsgálatok, így a Környezeti Vizsgálat (KV) elkészítésére is vonatkozik. Ennek következtében a forrásokban nem dúskáló települési önkormányzatok szűkös anyagi lehetőségei is *korlátozzák a helyi környezeti állapot felmérésére és monitorozására irányuló lehetőségeket*, illetve a környezeti állapot javítását célzó kutatások, prognózisok, meglapozott programok kidolgozásának esélyeit.

Ez országos szintű probléma, de Kemence esetében kevésbé érvényesülnek ezek a negatív tendenciák, mivel környezeti szempontból viszonylag kedvező adottságokkal rendelkező település.

Az országos szintű monitoring rendszerek (talaj monitoring, vízminőség megfigyelő pontok, természetvédelmi állapotfelmérés, stb.) érintik a települést is, de ezek adatairól a község nem kap folyamatos tájékoztatást és internetes formában is csak részleges a hozzáférés. Egyes adatbázisok (pl. a levegőszennyezés) a településre közölnek adatot, amelyeket a terv felhasznál. Más alapadatok (pl. zaj- rezgésártalmak³, zöldfelületi statisztika, stb.) viszont teljességgel hiányoznak.

Ezeket a korlátozó körülményeket a tervi dokumentáció megalapozó fejezetei megfelelő részletességgel feltárják, és a rendelkezésre álló, elérhető adatbázisok információit összegyűjtik és elemzik. Ha nem is képes a tervi vizsgálat egy teljeskörű környezeti alapállapot felvételre, de áttekinthető szinten egy hiteles képet nyújt a települési környezetminőség általános állapotáról, a terhelési mutatók feltételezhető szintjéről, a környezeti hatások és a környezet teherbíró képességének becsülhető egyenlegéről.

A településen súlyosabb problémaként meghatározható környezeti hatások és állapotjellemzők a terv konkrét módosítási programjától *függetlenül* állnak fenn, vagyis jellemzően nem az aktuális módosítások azonosíthatók környezeti ártalmak, szennyezések, negatív hatások kiváltó okaiként. A tervezés során környezeti szempontból is értékelt módosítások hatása többnyire semleges, néhány esetben kedvező, ahol megfelelő területfelhasználási és övezeti besorolással segíti elő egyes területek rendezett állapotának elérését.

A területfelhasználási módosítások tervben javasolt megoldásainak várható környezeti hatásait a KÉ következő fejezetei értékelik.

³ a vonatkozó jogszabály szerint a város települési zajtérkép készítésére nem kötelezett

2. A terv - és a kidolgozásakor vizsgált változatok - rövid ismertetése és értékelése

A tervezési feladat

- *a terv tárgya:* Kemence Településrendezési Terve: TSZT és HÉSz elkészítése, a TFK alapján;
- *a terv címe:* Kemence Településfejlesztési Konceptiója (TFK) és Településrendezési eszközei: Településszerkezeti Terve (TSZT), Helyi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve (HÉSz+SZT)";
- *típusa:* Étv szerinti (OTÉK és „Kódex” alapú) településfejlesztési koncepció és településrendezési terv, előre meghatározott részleges módosítási tartalommal;
- *tartalma:* új településfejlesztési koncepció (TFK) alapján településszerkezeti terv (TSZT), helyi építési szabályzat (HÉSz) módosítása, teljeskörű átdolgozása;
- *tervezési terület:* a koncepció, a szerkezeti terv, a szabályozási terv és a helyi építési szabályzat kidolgozása a település *teljes közigazgatási területére* készül (ebből a módosítások területe összesen közel ~178 ha).

2.1. a terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket

A terv célja

A település területén megindult fejlődési folyamatok területigényének és az ehhez kapcsolódó építés feltételeinek biztosítása, elsősorban lakó- és üdülőterületi, valamint turisztikai és idegenforgalmi adottságok jobb kihasználása, illetve megteremtése. A helyi védelmi és fejlesztési elképzelések összehangolásához és megvalósításához szükséges a megfelelő településrendezési eszközök biztosítása.

A terv célja a magasabbrendű jogszabályok által biztosított keretek közötti településszerkezeti, területfelhasználási és építésszabályozási feltételek meghatározása, figyelemmel a környezeti- táji- természeti szempontok érvényesítésére, a problémák elhárítására és az értékek védelmére.

A terv elkészítésének jogi alapja – az érvényben lévő jogszabályok mellett - az Önkormányzat 2017. évben hozott 21.sz. Kt. határozata.

A terv tartalmának rövid összefoglalása

Az összeállítás a településszerkezeti terv, szabályozási terv és az alátámasztó munkarészekben (műleírásban) lévő adatok, illetve a szakvélemények megállapításainak felhasználásával készült: A tervezett változtatások három fontosabb területet ölelnek fel:

- 1/ a beépítésre szánt területek fejlesztése és rendezése, elsősorban a már meglévő lakó- és üdülőterületi beépítések megfelelő övezeti besorolása, átsorolása, másodsorban a konfliktusmentesen feltárható bővítési lehetőségek kijelölése;
- 2/ az ehhez szükséges települési és műszaki infrastruktúra fejlesztése,
- 3/ táj- és természetvédelem biztosítása, zöldfelületek, mező- és erdőgazdasági területek övezeti rendszerének felülvizsgálata.

a) A tervezett beépítésre szánt és nem szánt területi változások összefoglalása

A Településszerkezeti terven jelölt területfelhasználási változások, a TSZT területi mérlege

Az összesített területi mérleg a módosítások jellege a beépítésre szánt és nem szánt területi tervezett változásokat illetően a terv Területfelhasználási változások adatai és mutatóit összefoglaló táblázata:

1.sz. táblázat

A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVI MÓDOSÍTÁS TERÜLETEI					
	Módosítás sorszáma	Terület ha	Helyrajzi szám hrsz.	TSZT Területfelhasználás módosítás hatályos tervezett	
2.Beépítésre szánt területi növekmény	1/c	0,1553	548, 549,550 hrsz	Mk kertés mezőgazdasági terület	Lke kertvárosias lakóterület
		0,1553 ha			

/Megjegyzés: a terv egyeztetési anyagában szerepelt 5/a jelű módosítás környezeti – termőföldvédelmi okokból került törlésre (az igényelt gazdasági területi átsorolás az átlagosnál jobb minőségű mezőgazdasági területet érintett volna, mintegy 4 ha termőterületi veszteséggel/

2.Beépítésre szánt területen belüli területfelhasználás változások	1/a	0,2	61/1 és 56 hrsz.	Lf Falusias lakóterület	(Vt)Településközpont vegyes terület
	1/b	0,0690	433 hrsz.	Lke Kertvárosias lakóterület	(Vt)Településközpont vegyes terület
	4.	5,8961	0100/8,/19,/20 hrsz	Gksz Kereskedelmi-szolgáltató gazdasági	(Kmű) különleges mezőgazdasági üzemi terület
		6,1651 ha			

4. Beépítésre nem szánt területen belüli területfelhasználás változások	2.	0,195	1056 hrsz-	Mk kertés mezőgazdasági terület	(KbT) különleges beépítésre nem szánt temető terület
	3/a	8,6694	0205/7-13 hrsz.	Má Általános mezőgazdasági terület	(Kbre) különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület
	3/b	3,1831	0205/7-13 hrsz.	(Eg) gazdasági erdőterület	(Kbre) különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület
	5/b	1,0 ha	04/11 hrsz	Má Általános mezőgazdasági terület	(Kbre) különleges beépítésre nem szánt rekreációs terület
	6./a*	15,5947		Má Általános mezőgazdasági terület	(Ev) védelmi erdőterület
	6/b*	1,4542		Mk kertés mezőgazdasági terület	(Ev) védelmi erdőterület
	7/a.*	17,2881		Má Általános mezőgazdasági terület	(Eg) gazdasági erdőterület
	7/b*	14,0721		Mk kertés mezőgazdasági terület	(Eg) gazdasági erdőterület
	8.	110,5066		Mk kertés mezőgazdasági terület	Má Általános mező-gazdasági terület
		171,1 ha			

/Megjegyzés: *erdőterületek lehatárolásának pontosítása az erdőállomány nyilvántartás szerint aktualizált területek; ezek funkciójukat és hasznosításukat tekintve nem változnak, de a területi mérleget és az aktivitásérték egyenleget jelentősen befolyásolják/

Az időben elnyúló tervezési folyamat során néhány módosítás kikerült a programlistából, a fennmaradó 13 módosítás környezeti szempontból is semleges vagy kedvező hatásúnak minősíthető, a terv időközben lezajlott államigazgatási szervek által történt véleményezésének eredményét is figyelembe véve.

Mindösszesen kerekítve mintegy 177,42 ha a területfelhasználási besorolásában változó terület. Ez a ~4270 ha-os közigazgatási összterület nem egészen 4,2%-a. Ebből következően a TSZT szintjén összességében kis mértékű változtatások, várhatóan alacsonyszintű hatásokat eredményeznek. Ezt a feltételezést erősíti, hogy a területileg legjelentősebb változások nem a környezeti hatáserősség szempontjából prominens beépítésre szánt és nem szánt kategóriák között, hanem a beépítésre nem szánt kategórián belül történnek.

A települési területfelhasználási mérlegre jelentősebb hatással lévő (10 ha-t meghaladó területű) módosítások területi adatait és biológiai aktivitásérték (BAÉ) egyenlegre való hatását az alábbi táblázat szemlélteti.

2.sz. táblázat

TSZT Területfelhasználási besorolás	mód. száma	csökkenés (-)	növekmény (+)	BAÉ változás egyenleg (+/-)
Mk kertés mezőgazdasági területből	7/b	14,0721		+56,2884
Eg gazdasági erdőterület			14,0721	
Má Általános mezőgazdasági területből	6/a	15,5947	0,0	+82,6519
Ev védelmi erdőterület		0,0	15,5947	
Má Általános mezőgazdasági területből	7/a	17,2881	0,0	+91,6269
Eg gazdasági erdőterület		0,0	17,2881	
Mk kertés mezőgazdasági területből	8	110,5066	0,0	-143,6585
Má Általános mező-gazdasági terület		0,0	110,5066	
Összesen:		-157,4615*	+157,4615*	

*Az összes módosítási terület 88,75%-a.

A fenti területi statisztika adatai is sokat elárulhatnak a változások irányai, területfelhasználási kategóriákhoz kötött nagyságuk alapján, de ha csak pusztán a számokat nézzük, esetleg téves következtetéseket vonhatunk le. A számok mögötti történések elemzése alapján juthatunk valós következtetésekre a várható környezeti hatásokat illetően, az értékelés mindkét síkján: amikor a módosítás előtti tervezett és a módosítással létrejövő tervezett állapot, valamint, amikor ez utóbbi és a valós állapot összevetését végezzük el.

A településszerkezeti szintű területfelhasználási változások várható hatásainak, fentiek szerinti részletes értékelését az alábbi fejezetek tartalmazzák.

A TERÜLETFELHASZNÁLÁSI, TELEPÜLÉSSZERKEZETI ÉS SZABÁLYOZÁSI JAVASLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK

Lakó- és üdülőterületek:

A település területének döntő hányada családi-házas, telkes **lakóterület**. A lakóterületi településrészeket illetően megfigyelhető, hogy a lakófunkció mellett megjelenik a kereskedelmi-szolgáltató funkció is.

A lakóterületen a jövőben is a telkes, laza, alacsony szintmagasságú, családi házas beépítési jelleg megtartása javasolt, a helyi igényekkel és a környezettel összhangban.

A lakóterület helyi építési szabályozási előírásainál az a szempont érvényesült, hogy a meglévő, beépült területeken az új építés, foghíj-beépítés, átépítés esetén a meglévő telekadottságok mellett az épület elhelyezésére vonatkozó előírásokat, az illeszkedés szabályait kell betartani.

A jelenlegi lakóterületen a foghíjtelkek (többségében az Árpád fejedelem u. mentén) találhatóak. A 2005 évi terv kijelölte a lakóterületfejlesztési területeket, mely fejlesztések még nem valósultak meg.

• a belterület észak-nyugati szélén, a meglévő beépítéshez kapcsolódóan, az Árpád fejedelem u. meghosszabbítása mindkét oldala:	40 db telek
• a belterület dél-nyugati szélén, a Határ u. és meghosszabbítása északi-nyugati oldala:	30 db telek
Összesen:	70 db telek

A község lakóterületein az oldalhatáron álló, szabadon álló, beépítési mód is megtalálható. Tervezői javaslat szerint a fejlesztési területek beépítése során a jelenlegi kialakult lakóterületen az oldalhatáron álló beépítési mód támogatandó.

Mivel a meglévő lakóterület fejlesztési lehetőségei igen szűkösek, így további lakóterület kialakítására csak a belterület növelésével lenne lehetőség. Erre itt 1 minimális mértékű (~0,15 ha) átsorolás tervezett, 3 kertes övezetbe sorolt telek átsorolásával.

A termódosítás keretében új lakó területfejlesztés nem tervezett.

A település lakosságának megtartása érdekében, valamint a jövőben esetlegesen ideköltöző lakosok számára igyekszik minőségi életkörülményeket biztosítani a helyi, területi adottságokat kihasználva.

A települési Önkormányzat alapvető szándéka, hogy a már meglévő lakóterületek ellátási színvonala növekedjék és a még be nem épített telkeken-területrészen a település mai adottságaival összhangba hozható, jobb minőségű beépítés jöjjön létre.

A település lakóterületéhez déli irányban – a Nagy- völgyben, a Kemence-patak mentén, és a völgy nyugati oldalán, a 952 hrsz-ú úthoz kapcsolódóan és a volt Redl-majorban – kapcsolódó önálló **üdülőterület** telkes, hétvégi házas jellegének megtartása javasolt a jövőben is.

További területi bővítés – az adottságok kínálta, néhány teleknyi bővítéstől eltekintve – a csarnavölgyi üdülőterületek és az Ifjúsági tábor közötti területen vizsgálandó, továbbá a már kialakult és még üres telkek beépítése várható.

Az üdülőterületen az üdülőegységek és az üdülőnépesség számának várható alakulása:

Jelenlegi üdülőnépesség:	300 fő
Távlati üdülőnépesség:	360-400 fő
Jelenlegi üdülőegység szám:	104 db
Távlati üdülőegység szám:	120 db

A termódosítás keretében új üdülőtömb kijelölése nem tervezett.

ÉRTÉKELÉS: az Önkormányzat törekvése a meglévő lakó- és üdülőtérületek rendezésére környezeti szempontból is egyértelműen kedvező hatásokkal jár. A tervezett lakóterületi fejlesztések környezeti szempontból két hasonló hatású részre oszthatók:

- 1/ Beépítésre szánt területi növekménnyel nem járó, a lakókörnyezeti minőség emelését célzó változások, környezeti szempontból pozitív hatásokkal;
- 2/ Ugyancsak a beépítésre szánt területen belüli, az üdülő-környezeti minőség emelését célzó változások környezeti szempontból semleges - enyhén pozitív hatásokkal.

A tervben javasolt lakó- és üdülőtérületi fejlesztések és rendezések összességükben előreláthatóan nem generálnak számottevő környezeti hatásokat, amelyek különleges környezetvédelmi intézkedések előírását tennék szükségessé. Mivel a minőségi fejlesztések új beépítésre szánt területi kijelöléssel nem járnak, a biológiai aktivitásértékre nincs hatásuk. A már hatályos előzménytervi kijelölések figyelembe vették a védett területek elhelyezkedését így ezekre nincsenek hatással, tájképvédelmi szempontból érzékeny területeket nem érintenek.

Vegyes területek:

Településközpont vegyes területek:

A Fő út mentén hosszan elnyúló, ősi településmag tekinthető a községközpontnak, a két végén, a volt Megyeháza és a Polgármesteri Hivatal környékén sűrűsödő intézményekkel. Az építési szabályzatban a településközpont területekre vonatkozó beépítési mérték magasabb, mint a falusias és kertvárosias lakóterületre előírt. Ezekben a jellemzően intézményi területeken a szabályozási előírások lehetőséget adnak arra, hogy a települési intézmények – szükség esetén – saját telkükön belül mind területi, mind magassági értelemben bővíthetők legyenek.

Az oktatási és művelődési célú vegyes területeknél alacsonyabb beépítési százalék és nagyobb kialakítható telekméret engedélyezését javasoljuk, mint az egyéb vegyes területeken.

A későbbiekben esetlegesen szükséges új intézmények, és településközponti funkciót ellátó építmények elhelyezésére a területek rendelkezésre állnak.

A termódosítás keretében egy új vegyes településközpont terület kijelölése tervezett, meglévő intézményhez kapcsolódó két kisebb (0,2+0,07 ha) lakóterület átsorolásával.

ÉRTÉKELÉS: az Önkormányzat pozitív törekvése a meglévő vegyes területek, települési intézmények rendezésére környezeti szempontból is egyértelműen kedvező hatásokkal jár.

A tervben javasolt fejlesztések területi szempontból is jelentéktelenek, a környezeti szempontból legkevésbé érzékeny beépítésre szánt területen belüli övezetváltoztatás révén tervezettek.

A tervben javasolt vegyes területi és intézményi fejlesztések és rendezések a védett területekre nincsenek hatással, összességükben nem generálnak rendkívüli környezeti hatásokat, amelyek különleges környezetvédelmi intézkedések előírását tennék szükségessé. A biológiai aktivitásértékre való negatív hatásuk is csekély, a tervezett kijelölések figyelembe vették a környezeti adottságokat.

Gazdasági területek

A település területén meglévő, jelenleg működő gazdasági funkciójú területek a területükön folyó gazdasági tevékenység jellegétől függően a településszerkezeti tervben túlnyomórészt *környezetüket nem zavaró*, kereskedelmi-szolgáltató területeként kerültek besorolásra.

A helyi munkahelyteremtés fokozása érdekében a korábban igénybevett gazdasági területek rehabilitációja és fejlesztése is cél. A gazdasági területek fejlesztésénél a településszerkezeti terv a települési adottságokat és az település fejlesztési elképzeléseit egyaránt figyelembe veszi.

A helyi foglalkoztatási arány növelése, a megtermelt mezőgazdasági termékek közvetlen értékesítésén túli helyi feldolgozása, a „szelíd turizmus” helyi kiszolgálása érdekében kívánatos a helyi gazdasági tevékenység erősítése, bővítése. *A település és táji környezete jellegéből fakadóan csak olyan gazdasági tevékenység, és csak oly mértékben folytatható ill. telepíthető, amely a lakó- és a természeti, táji környezetet semmilyen mértékben nem zavarja, nem szennyezi és nem károsítja.*

A település gazdasági területei sajátos használatuk szerint kereskedelmi-szolgáltató és mezőgazdasági jellegű kereskedelmi-szolgáltató területekre tagolódnak.

A meglévő, megmaradó gazdasági területek:

- a Polgármesteri Hivatal telephelye – Malom u.
- Fatelep – a Fő út északi végén, a sportpálya mellett
- Kemence-tanya (volt Tsz-major).
- a temető melletti, jelenleg kertművelésű,– kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület.

A település szándéka, hogy a belterületen elhelyezkedő gazdasági tevékenységű telephelyek a belterület közelében, de külterületre települjenek és ehhez új gazdasági területe kijelölése szükséges, mely meghiúsult az átlagosnál jobb termőhelyi adottságok miatt.

Így tervmódosítás keretében gazdasági funkció kijelölése és gazdasági területfejlesztési lehetőség nem növekszik, sőt, a 4.sz. módosítás az övezet területét csökkenti, de csak formálisan, Kmü területbe való átsorolása révén (l.: alább).

ÉRTÉKELÉS: a gazdasági területfelhasználási egységek minőségi fejlesztése szerepel az önkormányzat céljai között, ezek között zavaró hatású, környezetére nézve káros gazdasági tevékenység lehetővé tétele, védőtávolságot igénylő telephely kijelölése nem szerepel a tervmódosítás programjában.

A gazdasági területek szabályozása megfelel a környezeti szempontból előírt és elvárható feltételeknek, ökológiai védett területekre nincsenek hatással. A biológiai aktivitásértékre való hatása semleges, de az erdőtelepítéssel pozitív egyenleg érhető el.

Különleges területek

A tervelőzményben Kemence területén a különleges területeken:

- temető
a jelenlegi temető területe távlatban fejlesztendő, karbantartásáról gondoskodni kell.
- községi sportpálya
Jelenlegi területe kisebb bővítéssel szabadtéri pályának megfelelő. Szegélyfásítása javasolt.
- pincés terület

A belterületen, a temetőtől délre és a külterületen, a Kossuth L. u. fölött fekvő pincés terület egyedi szabályozását azért tartjuk szükségesnek, mert így biztosítható a terület jellegének – mind hasznosítását, mind a beépítését, mind pedig építészeti kialakítását tekintve – megőrzése.

- **Kemencei Erdei Múzeumvasút**

A Csarna-völgyi volt fűrésztelep északi felében 2000-ben nyílt meg a múzeum, börsönyi kisvasút- és erdészettörténeti kiállítással. Az egykor gazdasági, ma turisztikai szerepű vasútvonal első, felújított szakasza a múzeumvasút telephelye és a Standfürdő-Godóvár között működik. A kisvasút pályájának további helyreállítása folytatódik. A Múzeumvasutat ipar- és helytörténeti emlékként helyi védelemre javasoljuk.

- **szálláshely szolgáltató terület**

Ide tartoznak azon panziók területei, amelyek kapacitása meghaladja a lakóterületen is engedélyezhető létesítményekét.

- **kemping területe**

Ide sorolható a már meglévő és a Csarna-völgyi, megszűnő fűrésztelep területén tervezett kemping.

- **rekreációs területek**

A pihenést, a turizmust, a sportot és játékot szolgáló létesítmények területei: Strand - Godóvár Panzió, nyári ifjúsági tábor, Bence szálló, Mathias Lovas Panzió (Királyháza), sípálya.

A tervmódosítás keretében a módosított jogszabályok következtében Gksz gazdasági terület módosítása történik különleges mezőgazdasági üzemi (Kmü) területre, a jelenlegi területén belül maradva.

ÉRTÉKELÉS: a beépítésre szánt különleges területfelhasználási egységek közül egyedül a meglévő major Kmü övezeti átsorolását irányozza elő a terv. Ennek megvalósítása új területigénybevétellel, beépítéssel nem jár, környezetileg semleges hatású.

Az átsorolás a terv formális jellegű, de kedvező hatású javaslata, biológiai aktivitásértékre való hatása pozitív.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

Közlekedési területek

A belső úthálózat az egyes területrészeket a szükséges mértékben feltárja, az úthálózatba alapvető beavatkozásra nincs igény, de néhány szabályozási korrekció szükséges

Tervezett új közlekedési területeket, nyomvonalakat a terv nem tartalmaz.

ÉRTÉKELÉS: a közlekedési területfelhasználási egység elemeinek változtatásai helyi jellegűek, kisebb jelentőségűek. Környezeti hatás szempontjából nincs jelentőségük, terület (termőföld) igénybevétellel nem járnak, a biológiai aktivitásértékre nincs hatásuk.

Zöldterületek

A belterület meglévő zöldfelületi rendszerét jelenleg szinte kizárólag a lakóterületek kertjei és az intézményjellegű zöldfelületek (temető, sportpálya, stb.) adják, a közterületek zöldfelületei közül területileg az utcafásítások és a patak menti zöldsávok a legjelentősebbek.

A települési zöldfelületi program a meglévő közterületi zöldfelületek rendezése, kisebb hulladékfelületek parkosítása mellett nagyobb léptékű fejlesztést nem javasol.

A tervezett állapot szerint az egyik legjelentősebb zöldfelületi lehetőség a Kemence–patak menti belterülethez közvetlenül kapcsolódó ligetes, déli külterület, természeti adottságokat tiszteletben tartó fenntartása, rendezése.

A beépített belterületen belül is a Kemence-patak völgyéhez kapcsolódó, jelenleg már többnyire fás növényzettel borított szabad területeken van lehetőség jelentősebb zöldfelületi fejlesztés megvalósítására, az erdős-ligetes zöldfelületek patakot kísérő turisztikai gyalogútra való felfűzésével, természetközeli kiránduló – pihenőhelyeket biztosítva a falu lakóinak és vendégeinek egyaránt.

Tervezett új zöldterületet nem tartalmaz a terv.

ÉRTÉKELÉS: a zöldterületi területfelhasználási egység elemeinek változtatásai formálisak, környezeti szempontból nincs káros hatásuk. A biológiai aktivitásértékre való hatásuk azonban negatív, amely a területfelhasználási egységen belül nem pótolható. A terv jelen módosítása során törölt közpark kijelölés szükség esetén felülvizsgálható.

Erdőterületek

A meglévő erdőterületek döntő része táj- és természetvédelmi szempontból kiemelkedően jelentős erdőtársulás: hegyvidéki része a Duna – Ipoly Nemzeti Park börsönyi területének része, egyéb (nem védett) erdőterülete nagyobb tömbökben az országhatárnál, a térsai út két oldalán, valamint kisebb sávokban vízmedrek, vízmosások mentén fekszik.

A nemzeti parki erdőterületek elsődleges rendeltetése a táj- és természetvédelem, maradéktalan megtartásuk és védelmük a térség elsődleges ökológiai érdeke. Az Övezeti tervben ennek megfelelően övezeti besorolásuk a DINP-hoz és az OÖH magterületi övezethez tartozó területein kizárólagosan *védett, védelmi rendeltetésű - természetvédelmi célú erdő (Ev-t)*. Az elsődleges rendeltetés mellett természetesen jelen van másodlagosan, az erdőterület adottságainak függvényében a turisztikai, illetve a gazdasági funkció is, melyet az erdőtervek és a természetvédelmi kezelési terv tartalmaznak.

A természeti területen kívül fekvő erdőterületek környezet- és tájvédelmi szempontból ugyancsak fontos, bár az iméntiektől eltérő funkciójú állományok, elsődlegesen *egyéb véderdőnek (Ev) vagy gazdasági célú (Eg)* állományoknak minősíthetők.

Jelenleg nincs közjóléti elsődleges rendeltetés szerinti (Ek) besorolás az erdészeti nyilvántartásban, de a nem védett területeken javasolható lakó- és üdülőterülethez, turisztikai – rekreációs területekhez kapcsolódó erdőterületek elsődlegesen rekreációs – turisztikai funkcióval való kezelése és Ek övezeti átsorolása.

Az erdőtervezés során törekedni kell a természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló erdőterületek véderdő – védő erdő (Ev) vagy védett erdő (Ev-t) – övezeti besorolására.

A tervmódosítás erdőterületi mérlege pozitív: a 6-os és 7-es számú módosítások összesen 48,4091 ha erdőterületi átsorolást tartalmaznak, a 3/b számú tervmódosítás 3,1831 ha erdő igénybevételt, a kettő egyenlege +45,226 ha. Hozzá kell tenni azonban, hogy természetbeni állapothoz képest ez nem jelent valós növekményt, az átsorolások a tervi rajzolat és területi mérleg korrekciójára vonatkoznak.

ÉRTÉKELÉS: az erdőterületi területfelhasználási egység elemeinek változtatásai kismértékűek, pozitív hatásúak, közös jellemzőjük, hogy erdőgazdálkodási szempontból nem eredményeznek veszteséget.

A módosítások során a meglévő erdőállományok maradéktalan megtartása tervezett. A meglévő erdők zöme nem tartozik ökológiai hálózathoz védett területet nem érintenek. A terv erdőterületi elemei környezeti és tájképi szempontból is kedvező hatásúak, a biológiai aktivitásérték egyenlegre is pozitív hatással vannak.

Mezőgazdasági területek

A település hagyományos mezőgazdasági területei elsősorban az Ipoly-völgyi és kapcsolódó síkvidéki tájegységes alakultak ki és tartandók fenn. Emellett jellemzően a belterülethez kapcsolódó Börzsöny-lábi dombvidéken is létrejöttek a múltban jelentős kertgazdasági területek, elsősorban szőlőskertek. A szőlőültetvények azonban a XIX. század végére kipusztultak és nem történt meg a terület újratelepítése, ez a területegység elvesztette mezőgazdasági jelentőségét, fokozatosan beerdősül.

A jelenlegi mezőgazdasági területek stagnálásával, kismértékű csökkenésével számolhatunk hosszútávon, részben településfejlesztési-településszerkezeti, részben természeti-ökológiai, részben gazdaságpolitikai-agrárgazdálkodási okokból.

A településszerkezeti okokból kivonásra kerülő földterületek nagysága távlatilag is igen kismértékű, mivel a belterület, illetve a beépítésre szánt területek bővítése jelentéktelen területen tervezett.

A terv övezeti besorolása a terület meglévő és kívánatos létesítési, fenntartási és beépíthetőségi előírásait határozza meg, a helyi építési szabályzat vonatkozó fejezetében. A terület építéshatósági előírásainak megfogalmazása során arra is tekintettel kell lenni, hogy a mezőgazdasági területek hagyományos beépíthetőségéből adódó tájértékek minél kevésbé sérüljenek, a település tájképi megjelenése ne változzék hátrányosan.

A tervmódosítás mezőgazdasági területi mérlege negatív: a 6-os és 7-es számú módosítások összesen 48,4091 ha erdőterületi átsorolást tartalmaznak, mezőgazdasági besorolás rovására. Hozzá kell tenni azonban, hogy természetbeni állapothoz képest ez nem jelent valós csökkenést, az átsorolások a tervi rajzolat és területi mérleg korrekciójára vonatkoznak. Ezen túl az 1/c, 2, 3/a és 5/a számú tervmódosítás összesen közel 13 ha mezőgazdasági területi igénybevételt, irányoz elő. A fentiek mindösszesen kerekítve ~51,5 ha, formálisan ennyivel csökken a területfelhasználási egység részesedése a település területi mérlegében.

Valós mezőgazdasági terület csökkenés, művelés alóli kivonás csak egy módosítás területét érinti:(3/a): a 0205/7-/13 hrsz. 8,66994 ha.

ÉRTÉKELÉS: az mezőgazdasági területfelhasználási egység elemeinek változtatásai kisebb jelentőségűek, összességükben nem járnak értékelhető környezeti hatással. A tervmódosítás nem jár jelentősebb mezőgazdasági terület igénybevétellel, effektív termőterületi veszteséget nem okoz, mivel a nyilvántartás szerinti átvezetések következtében a „csökkenés” erdőterületi besorolásba kerül. Így a biológiai aktivitásérték egyenlegre is pozitív hatással van.

Vízgazdálkodási területek

A vízgazdálkodási területekhez a kisvízfolyások, patakok (Kemence-patak, Csarna-patak, Bacsina-patak és mellékágaik) medre és parti sávja, a tározótó és ártere, valamint a vízbeszerzési (vízmű) területek és közvetlen, lekerített védőterületeik tartoznak.

Ezek eltérő jellege miatt javasolt a külön övezeti besorolásuk, vízmeder (V), illetve víziközmű területek Gip-km övezetbe.

A terv felülvizsgálata során a vízgazdálkodási területek besorolásában egyéb változások nem történtek.

ÉRTÉKELÉS: az vízgazdálkodási területfelhasználási egység elemeinek effektív területe nem változik, de a vonatkozó területi mérleg módosul egy övezeti átsorolás miatt. Ennek településrendezési szinten és vízgazdálkodási szempontból sincs jelentős hatása, de a vízgazdálkodás, vízrendezés és a természetvédelem érdekeinek összehangolása szempontjából jelentős, a biológiai aktivitásérték egyenlegre pozitív hatással van, környezeti szempontból kedvező hatású.

Természetközeli területek

Meglévő természetközeli területek besorolású terület nincs a településen, kijelölésük a jelen felülvizsgálat során sem tervezett.

A természetközeli állapotban fennmaradt területek egyedi természeti védettség alatt állnak vagy az ökológia hálózat részeként védett területek, területfelhasználási átsorolásuk nem indokolt.

ÉRTÉKELÉS: a területfelhasználási egység nincs kijelölve, de a távlati kijelölés lehetősége adott. A jelen tervműveletre nincs hatással.

Különleges beépítésre nem szánt területek

Kemence belterületéhez kapcsolódva, annak DK-i határában lévő 0205/14 hrsz-on a 2017-évi módosítás során beépítésre nem szánt turisztikai rekreációs területet jelölt ki.

A tervi felülvizsgálat során új beépítésre nem szánt különleges rekreációs területi besorolás tervezett az említett 0205/14 hrsz. terület szomszédságában a 0205/7-/13 hrsz területeken.

A belterületen tervezett a temető bővítési területeként az 1056 hrsz-on kijelölt különleges beépítésre nem szánt Kb-T jelű temetőterület.

A 2017.évben kijelölt és a jelenleg tervezett két nagyobb rekreációs terület telkén jelentős, 10 ha-t meghaladó zöldfelületi kialakításra van lehetőség, amely a község legjelentősebb ilyen jellegű fejlesztése az utóbbi évtizedben. A területek táji – természeti szempontból viszonylag érzékeny elhelyezkedése szükségessé teszi a zöldfelületi kialakítások körültekintő, extenzív módjának alkalmazását, a meglévő természetközeli növényzet megőrzését valamint a telepítés során az őshonos fajok telepítését.

ÉRTÉKELÉS: a területfelhasználási egység területein a jelentősebb tervezett módosítás (Kb-re) részben már előzetesen megtörtént. Ezt egészíti ki a jelenlegi 3/a, 3/b és 5/b sz. módosítás. Ezek jellemzően pozitív környezeti hatásúak, elsősorban a szabadidő eltöltést szolgáló zöldfelületek és szolgáltatások növelése révén. A területek táj -és természetvédelmi szempontból érzékeny fekvése a szigorú szabályozás szükségességére hívják fel a figyelmet. A különleges területek szabályozása magas zöldfelületi aránnyal tervezett, ez a biológiai aktivitásérték egyenlegre pozitív hatással van. A különleges területek másik módosítása – a temető minimális bővítése - érdemi hatásokkal nem bír.

A TERV TÁJRENDEZÉSI, TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELMI, ZÖLDFELÜLETI JAVASLATA

A településszerkezeti tervben a meglévő tájhasználatot és tájszerkezetet jelentősen befolyásoló javaslatok nem kerülnek megfogalmazásra. A területfelhasználások és övezeti elírások, valamint hálózati elemek kialakítása során érvényesítésre került fontosabb táji szempontok:

- A mezőgazdasági területek rendezése során egyrészt az (átlagosnál jobb minőségű) termelőterületek megóvása, másrészt a gazdálkodás feltételeinek javítása. Az ökológiailag értékesebb (rét, legelő, nádas), valamint a tájhagyományként értékelhető gyümölcsös művelési ágú mezőgazdasági területek megóvása.
- Az erdőterületek településrendezési tervi lehatárolásában a hatályos tervi állapotokhoz képest több helyen is változtatások szükségesek. Ennek oka, hogy a korábban használt forrásadatok (ingatlan-nyilvántartásban szereplő művelési ágak és egyéb kartográfiai erdőterület lehatárolások) felhasználásán alapuló tervi adatok az Erdészeti Igazgatóság adatszolgáltatása alapján pontosításra a településrendezési terv teljeskörű felülvizsgálata során kerüljenek. Emellett új erdőterületek kijelölésre csak korlátozott mértékben van szükség és lehetőség (a község erdősültsége jelenleg is kiemelkedően magas).
- A tájszerkezetet már jelenleg is tagoló műszaki infrastruktúra hálózatok terén új elemek megjelenése nem várható, nem tervezett.

Tájrendezési - tájvédelmi szempontból döntő *a külterületek hagyományosan beépítetlen jellegének megőrzése.*

A nagy területigényű, de alacsony szintű beépítéseket igénylő funkciók (pl. turizmus, rekreáció) területeit elsősorban a már ilyen jellegű fejlesztéssel érintett átmeneti zónákba kell koncentrálni és alapvetően zöldfelületi fejlesztésként kell megvalósítani. A jelenlegi beépítetlen *mezőgazdasági külterületek* műveléséhez szükséges beépítések számát és tömegét a legszükségesebb minimumban kell meghatározni és minőségére, tájképi megjelenésére különös gondot kell fordítani az építésengedélyezés során.

A felhagyott zártkerti, volt szőlőhegyi területek nagy része – a valós területhasználatnak megfelelően - kertes (Mk) övezetből korlátozott használatú (Má-k) övezetbe, kisebb része erdőterületbe került átsorolásra.

Emellett a *mezőgazdasági tájfásítás* maradványait, - a dűlők, árkok menti fasorokat, erdősávokat, a tájképi szempontból is jelentős zöldsávokat, mezsgyét meg kell őrizni, illetve a birtokhatárok, területegység határok mentén ki kell alakítani.

A kül- és belterületi fásítások ösztönzése, a művelés ág szerkezet torzulásainak kiigazítása, a természetszerű felszínhez közelítő állapotok minél nagyobb arányú megközelítése- tájvédelmi szempontból is támogatásra javasolt.

A belterület patak völgybe benyúló déli részén történetileg kialakult és újabban is megindult turisztikai – rekreációs célú területhasználatok tájvédelmi, tájképi kialakítása fontos, mivel ez a terület egység a nemzeti park védett területével, illetve ökológiai hálózati területekkel határos, így elkerülendő a túlzott tájterhelés és a védett területek tájkarakteréhez nem illeszkedő megjelenés. Ezért az itt tervezett, funkcionálisan tájbaillő, erdei turizmushoz kapcsolódó fejlesztések csak beépítésre nem szánt területfelhasználási övezetek kijelölésével valósíthatók meg (a tervben ilyenek a 3-as és 5/b sz. módosítások).

A település táji elhelyezkedéséből, jellegéből adódóan az általános tájhasználati, tájrendezési javaslatok mellett kiemelt szerepe van a természet- és tájvédelmi javaslatok érvényre juttatásának.

A már meglévő természeti értékvédelem alatt álló, elsősorban az országos ökológiai hálózat által érintett területeken olyan övezeti előírások kerültek kialakításra, amik a természeti értékek fennmaradását szolgálják.

Kemence keleti külterületének túlnyomó része a Duna-Ipoly Nemzeti Park országos szinten védett területe. Ennek fenntartása és védelme jelenlegi lehatárolásával kezelési terve szerint biztosított távlatilag is.

A védett területek védelme, védőövezetének kijelölése és e védőövezetek területhasználati irányelveinek, korlátozásainak érvényesítése, illetve a védett területek kezelési tervi utasításai együttesen alkalmazandó a településrendezési terv előírásaival.

A zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési lehetőségei és javaslatai a következőkben foglalhatók össze:

- Belterületen, a közösségi rekreációs célokat szolgáló zöldterületek, közparkok fejlesztésére kevés szabad önkormányzati tulajdonú terület áll rendelkezésre. A zöldterületek és közparkok kialakítását kertépítészeti tervek alapján, a várostűrés szempontjainak figyelembevételével kell kialakítani. A formájuk, vagy elhelyezkedésük miatt korlátozottan hasznosítható területrészek is kialakíthatók kisebb kiterjedésű új zöldterületek. Új zöldterület a módosítás során nem kerül kijelölésre.
- Belterületen, elsősorban a közlekedési területeken található közterületi fasorok és cserjesávok fejlesztésében rejlenek lehetőségek. A közterületeken a közterület szélességétől függően legalább egy oldali fasort célszerű kialakítani. A fasorok telepítésénél legalább utcánként (illetve a kereszteződések által határolt utca szakaszonként) egyazon fa fajtából javasolt a fasorokat kialakítani. A fasorok telepítését faültetési (vagy kertépítészeti kiviteli) terv alapján kell végezni. A fasorok folyamatos fenntartásáról gondoskodni kell.
- A beépítésre szánt területeken, amennyiben legalább az övezeti előírásokban szereplő zöldfelületi arányoknak megfelelően kerülnek kialakításra a telken belüli kötelező zöldfelületek, tovább javul a település egészének a zöldfelületi ellátottsága.
- Külterületen az erdőterületek fejlesztésére települési források nem állnak rendelkezésre, de ezek hiányában is lehetőség van a terület tulajdonosok és kezelők ösztönzésére a zöldfelületi rendszer külterületi elemeinek fenntartására és bővítésére.
- A tervben megfogalmazásra került területfelhasználási és övezeti változások következtében mennyiségileg kis mértékben javul a zöldfelületi ellátottság. Nagyobb jelentőségű azonban, hogy közterületeken található zöldfelületek (parkok zóldsávok és fasorok) fenntartási színvonalának emelésével, zöldfelületi intenzitásuk növelésével minőségi értelemben is megvalósítható az ellátottsági szint emelése, a lakosság komfortérzetének javítása.
- A zöldfelületi ellátottságon belül a zöldterületi ellátottság mértéke nem változik, a hatályos tervben tervezett értéken marad. Ez azonban nem értékelhető negatívumként, tekintettel a település átlagostól pozitív irányban erősen eltérő táji - zöldfelületi adottságainak színvonalára.

A TÁJRENDEZÉSI ÉS ZÖLDFELÜLETI MUNKARÉSZEK ÉRTÉKELÉSE: Összefoglalóan megállapítható, hogy a terv fentiekben kivonatossan idézett „zöld munkarészei” részletesen foglalkoznak a településrendezés és a környezet (ökológia hálózat, természeti adottságok, zöldfelületek, biológiai aktivitás, stb.) összefüggéseivel, a táji- természeti és ökológia értékek védelmével, illetve ezeknek a településrendezési eszközök szintjén való biztosításával, részletesen értékeli a várható környezeti hatásokat: táji-, természeti-, zöldfelületi – zöldterületi, településképi és települési környezetvédelmi szempontból egyaránt.

Tartalmazza azokat a kötelező alátámasztó munkarészeket, amelyek a módosítások hatásainak mérlegelésére tájékoztató – környezeti szempontból is alkalmasak.

A várható, kisebb területre kiterjedő negatív hatások ellensúlyozása érdekében tájrendezési, zöldfelület fejlesztési javaslatokat fogalmaz meg, a törvény által előírt minimális biológiai aktivitásérték egyenleg biztosításán felül is, a települési környezeti állapot és a településkép általános javítása érdekében is.

2.2. A tervezés során vizsgált egyéb változatok rövid értékelése

A tervezés során felvetődött néhány olyan, kisebb – nagyobb volumenű módosítási igény, amely az előzetes véleményezési eljárás eredményének következtében, vagy az ezt követő munkaközi egyeztetések során kikerült a módosítási programból.

Ezeket a terv közigazgatási véleményezést követően átdolgozott dokumentációja nem tartalmazta, így nem képezik tárgyát a jelen környezeti értékelésnek sem.

A teljesség érdekében a KÉ megemlíti azokat a módosításokat (4.sz.) is, amelyek az egyeztetés közben törlésre kerültek a programból.

Ezek nincsenek hatással a KÉ végső tartalmára.

A KÉ végső tartalmát a terv egyeztetése során beérkező vélemények és partnerségi egyeztetés során felmerült észrevételek tartalma befolyásolta.

Egyes, a tematikában meghatározott témakörök további vizsgálatát az alábbi értékelési fejezetek tartalmazzák.

3. A terv megvalósítás környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

A településrendezési tervben a tervezett változások környezeti hatásainak feltárása két nagyobb témakörbe csoportosítható. Egyrészt terv összevetése más releváns tervek, programok, stb. környezet- és természetvédelmi céljaival, másrészt a tervezett változtatások megvalósulása esetén a környezeti következményeinek előrejelzése és kezelése.

3.1. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal - terv rövid összevetése a fontosabb tervek, és helyi rendeletek környezet- és természetvédelmi céljaival

A területrendezési tervek olyan tágabb térségi környezet- és természetvédelmi célokat fogalmazzak meg, amelyek a településrendezési tervre alapvető kihatással vannak. Az ezekkel való összhang a TSZT-n keresztül biztosítandó.

Területrendezési tervek

A tervezés szempontjából releváns területrendezési tervek, az Országos Területrendezési Terv (a 2008. évi L. törvény a 2013. évi módosításokkal), és Pest megye Területrendezési Terve (2012.).

Mindkét területrendezési terv a törvényben előírt felülvizsgálati időtartam eltelte miatt jelenleg áll módosítás alatt, de a megfelelőségi igazolások és a koherenciavizsgálat során is értelemszerűen ezek *hatályos állapota* a viszonyítási alap (a módosított tervek várható hatálybalépése, OTTrT 2019.márc.15., PmTrT várhatóan: 2019 IV. negyedéve - 2020. I. negyedéve).

Az értékelés során vizsgálandó, hogy biztosított-e a terv megfelelősége területrendezési szempontból, különös tekintettel az ökológiai, környezetvédelmi övezetek tekintetében.

A település területét az alábbi területrendezési tervek érintik:

- Országos Területrendezési Terv (OTTrT)
- Pest megye Területrendezési Terve (PmTrT)

Alkalmazásuk a hatályos jogszabályok szerint történt, vagyis, azokat a PmTrT előírásokat, amelyeket az OTTrT megszüntetett, vagy felülírt nem kell alkalmazni.

Továbbá, az olyan PmTrT által megállapított övezetre, amelyet az OTTrT módosított, az OTTrT előírásait kell alkalmazni. Az OTTrT által megállapított új övezet esetén, amelyet a PmTrT még nem alkalmazott, az OTTrT. előírásai szerint kell lehatárolni és alkalmazni.

A terv vizsgálja az OTTrT és a PmTrT - térségi szintű megfelelőség kérdését és ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy az összhang biztosított, mivel a terv a kijelölt térségi kvótákkal összhangban van. A terv részletesen elemzi a területet érintő, törvényi feltételeket és azok teljesítését. *A megfelelés alapján megállapítható, hogy a tervezett átszorítások végrehajthatók, a tervjavaslatok és a területrendezési tervek összhangja biztosított:*

- Az OTTrT és a PmTrT térségi és övezeti előírásainak a terv megfelel.
- A TrT-k övezeti előírásait a településrendezési terv megfelelően alkalmazza. A területrendezési tervek övezetei és a településrendezési terv összhangjának igazolásával külön fejezetben is foglalkozik a terv, külön kitérve a legtöbb kötöttséget jelentő ökológiai és vízminőség-védelmi övezetekre.

- A TrT övezetekkel nem állapít meg ütközést a terv, de felhívja a figyelmet a tájképvédelmi és az OÖH övezeti kikötéseire, a vízvédelmi (vízminőségvédelmi övezeti) előírások betartására a település területén.

A terv területrendezési egyeztetése (megfelelőségi igazolása) nem merült fel probléma sem a térségi kvóták sem a térségi övezeti előírásoknak való adekvát megfeleltetés során. A terv mindkét tekintetben megfelel az előírásoknak.

Helyi környezetvédelmi rendelet, program és helyi védettségéről szóló rendeletek

A község nem rendelkezik *helyi környezetvédelmi rendelettel* és aktuális *települési környezetvédelmi programmal (TKP) sem*, - ezek hiányát és mielőbbi pótlásának szükségességét a terv is megállapítja.

A községkörnyezetvédelmi tartalmú és természeti védettségéről szóló helyi rendeleteit, valamint Településképi rendeletének tartalmát a terv figyelembe veszi. E helyi rendeleteket az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján listázza a terv.

Megállapítható, hogy a terv ezek tartalmával, előírásaival összhangban van, ahol ezek érintik. Ugyanakkor felhívja a figyelmet a hiányzó környezetvédelmi tárgyú rendeletek és tervek (pl., helyi környezetvédelmi rendelet, helyi zajvédelmi rendelet, egységes zöldfelület gazdálkodási rendelet, stb.) hiányára és pótlásának szükségességére. Az aktuális települési környezetvédelmi program előkészítése párhuzamosan folyik a rendezési terv felülvizsgálatával.

A terv összefüggései más településrendezési és fejlesztési eszközökkel

A terv érvényben levő településrendezési eszközökön alapul, miután az utolsó településrendezési eszközei komplex módon 2005-ben elkészültek, majd időközben több alkalommal (legutóbb 2017-ben) részleges módosításon estek át. Ez utóbbiak beépülnek a jelen módosítás dokumentációjába. Ezek mellett a község rendelkezik régi (formálisan hatályos, de avult) településfejlesztési koncepcióval és más fejlesztési eszközökkel is. A most felülvizsgált Településfejlesztési koncepció (TFK) a rendezési elképzelésekkel és a készülő tervvel összhangban van. (A TFK kidolgozása a településrendezési eszközök módosításának első szakaszával párhuzamosan folyt, partnerségi egyeztetése és véleményezése a rendezési tervvel együttesen történik.)

3.2. A környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben

A terv az előzetesen elkészült településfejlesztési koncepció felülvizsgálat célkitűzéseivel összhangban rögzíti, hogy céljai közt hangsúlyosan szerepel a jó környezeti állapot fenntartása, a táji - természeti környezet értékeinek védelme, a környezetszennyezés megelőzése és a meglévő környezeti ártalmak mérséklése, a környezetvédelmi problémák megoldása.

Mindezeket természetesen a településrendezési terv szintjén kezeli, nem átvéve az e célból elkészítendő szakági dokumentációk (pl. települési környezetvédelmi program, helyi környezetvédelmi tárgyú tervek, stb.) feladat- és szerepkörét.

A fenti tervismertetőben és értékelésben ismertetett szempontokon túl külön környezetvédelmi fejezetek foglalják össze a településrendezési javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatását, a várható környezeti hatások leírását, környezeti feltételek a föld, felszíni és felszín alatti vizek, levegőtisztaság-védelem, zaj- és rezgésterhelés, hulladékkezelés vonatkozásában:

- a megalapozó munkarészek között az 1.17.sz.: Környezetvédelem ...,1.18.sz.: Katasztrófavédelem, 1.20 sz.: Települési klíma - ;

- az alátámasztó munkarészekben a 2.1.sz. „Tájrendezés..., természetvédelem ... tájvédelem”-, 2.2. Zöldfelületi rendszer; 5.sz. „Környezeti hatások és feltételek, környezetvédelem”-, 9.sz. „Környezeti értékelés (...)” - c. fejezetek.

A környezeti szakági fejezetek tartalmi mélysége, kidolgozottsága a településrendezési feladat szintjének és a tervezési cél jellegének, a tervezési terület (a község) adottságainak megfelel.

3.3. A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból

A tervi célok és a tervezés szempontjából releváns dokumentumok célkitűzéseinek összhangja biztosított, ezek tervbeli megvalósulását, konkrét tartalmát a fenti (2.1 – 3.2. számú) fejezetek ismertetik és értékelik részletesen.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a terv és a vele szoros összefüggésben álló más tervek és programok környezetvédelmi célkitűzései nem állnak ellentmondásban egymással.

3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;

3.4.1. földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol

A terület lehatárolása, a vonatkozó hatályos jogszabályoknak megfelelően nem természetföldrajzi, hanem *közigazgatási területi egység* szerint történt, az elsődleges hatásterület a Kemence községigazgatási határa által közrezárt, kerekén 4270 ha-os terület.

A valós hatásterület azonban ennél is kisebb, mivel az igazgatási terület jelentős hányada (pl. az erdőterületek, a mezőgazdasági és a vízgazdálkodási területek zöme, a meglévő beépített belterület meghatározó része) nem érintett semminemű területfelhasználási változással. Így a valós hatásterület, a község szigetszerűen meghatározható, módosítással érintett részterületeinek összessége konkrétan *mintegy 177 ha-ra, tömbhatáros kiterjesztéssel kerekén mintegy 200 ha-ra becsülhető.*

A terv nem rendelkezik olyan környezeti jellemzőkkel és hatásokkal, amelyek túlterjednének az igazgatási terület határain.

A terv megvalósulásának legfontosabb pozitív környezeti hatása az országos vízvédelmi területhez sorolt érzékeny vízáadó rétegek kommunális szennyvizek általi veszélyeztetettségének mérséklése, majd megszűnése, amely törvényi előírás is, és a tervben is kellő súllyal szerepel.

A *potenciális szennyezőhatásnak kitett* befolyásolt azonosítható környezeti közegek:

- közvetlenül:

- a talaj -
- az ezekben tárolt felszín alatti vizek -

- közvetve:

- az alapkőzet -
- a befogadó felszíni vizek és az ezekhez kapcsolódó természeti környezet.

A hatás várható iránya és jellege pozitív, tehermentesítő jellegű, valamennyi közegnél *szennyezéscsökkentő hatás* feltételezhető.

Szükséges intézkedés: a szennyvízcsatornázás és a szennyvíztisztítás megoldása, teljeskörűvé tétele mennyiségi és minőségi értelemben egyaránt.

A terv megvalósulásának jóval kisebb mértékű, de részben negatív környezeti hatása a *mezőgazdasági termőterületek kis hányadának művelés alóli kivonása*, - olyan mértékben, amely elkerülhetetlen a település beépítésre szánt területi jogos igényeinek kielégítéséhez.

A befolyásolt azonosítható környezeti közegek és a várható hatások:

- közvetlenül:

- a talaj, a termőföld: *természeti erőforrás csökkentő, negatív hatás*,
- települési és humán környezet: *fejlesztést lehetővé tevő, pozitív hatás*.

- közvetve:

- természeti környezet – *változó mértékű biológiai aktivitás csökkentő negatív, vagy ezt növelő pozitív hatás (az átsorolás jellegének függvényében)*.

Az igazgatási területen belüli egyéb tervi hatások nem olyan jellegűek, amelyek jelentősen befolyásolják a hatásterület környezeti jellemzőit.

3.4.2. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség)

A terv szempontjából nem releváns, a terület eltartóképességének, terhelhetőségének szempontjából a tervezett változtatások nem járnak jelentős hatással.

Az esetleges kisebb mértékű hatások mértéke és jellege nem becsülhető a terv alapján.

3.4.3. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása, és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg

A terv környezeti hatásai viszonylag alacsony szinten becsülhetők, ezért a terv elmaradása esetén alapvető környezeti konfliktusok, problémák fennmaradása illetve súlyosbodása nem feltételezhető.

A műszaki infrastrukturális fejlesztés és az azt megalapozó műszaki tervezés szintjén azonban fontos kapcsolat tárható fel a településrendezési eszközök módosítása a szükséges közműlétesítmények (pl. a szennyvízelvezető rendszer és tisztító telep) megvalósítását illetően.

A jelenleg fennálló és a jövőben esetleg súlyosbodó környezeti konfliktus maradna fenn a szennyvíz ártalmatlanítás megoldása nélkül, amely azonban nem (csak) településrendezési kérdés, a jelen tervtől függetlenül is szükséges.

3.5. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek

3.5.1. természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik

Természeti erőforrás jelentősebb mértékű közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését kiváltó módosítás nem szerepel a tervezési programban.

3.5.2. Tervelemek, tervi intézkedések, amelyek olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak

(különösen azok, amelyek olyan befektetői, termelői vagy fogyasztói magatartást váltanak ki, vagy ösztönöznek, illetve egyéb olyan tendenciákat erősítenek, amelyek természeti erőforrás igénybevételéhez vagy környezetterheléshez vezethetnek, olyan fajta beruházásokat, fejlesztési irányokat részesítenek előnyben, amelyek további környezetterhelő vagy igénybe vevő fejlesztéseket vonzanak, ösztönöznek vagy ha kumulatív hatások léphetnek fel.)

A tervben az ilyen típusú hatás, illetve hatáskeltés nem jellemző, környezetterhelő beruházások illetve területhasználatok kialakítását a tervezett területfelhasználás és szabályozás nem teszi lehetővé.

A terv a túrurbanizált környezetekben jellemző, ide nem illő befektetői, termelői vagy fogyasztói magatartást kiváltó („bevásárlóközpont”-, „ipari park”-, stb.) övezeteket nem jelöl ki.

Az egyéb tervelemek, tervi intézkedések közvetett és másodlagos hatásai is feltehetően a település rendezése, környezeti állapotának javítása érdekében érvényesülnek.

3.6. Az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése:

3.6.1. jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén

3.6.1.1. a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre)

A településrendezési tervben a tervezett változtatások megvalósulása esetén a várható környezeti hatások, valamint ezek környezeti következményeinek előrejelzése, illetve környezetterhelés változások várható alakulása a talaj, a felszíni és felszín alatti vizek, a zaj- és légszennyezés terhelés, a települési hulladékkezelés, a táji- és a természeti és művi értékvédelem esetében került értékelésre.

A terv megvalósulása esetén a földet és talajt érő környezeti hatások értékelése

A terv nem irányoz elő számottevő termőterületi igénybevételt, vagy jelentősebb talajmozgatással járó területhasználati változtatásokat.

Az ilyen típusú várható környezeti hatások nem minősíthetők jelentősnek, a módosítások döntő többsége a már beépített vagy beépítésre szánt területi kijelölés alatt álló övezeteken belül valósul meg, a községbeépítésre nem szánt területei kevésbé érintettek.

Talajszennyezési veszéllyel jár viszont a szennyvíz csatornahálózat és tisztítás hiánya, a házi és egyéb szennyvizek egyedi – helyi kezelésének bizonytalanságai (szabálytalan megoldások, illegális szikkasztás, stb.).

A terv megvalósulása esetén a vizeket érő környezeti hatások értékelése

A község felszíni szennyeződéserzékenységi viszonyainak, az ezen alapuló vízminőség védelmi övezeti besorolásának alapvetően nem felel meg jelenlegi vízvédelmi rendszere. A csatornahálózat hiánya és a csapadékvíz elvezető hálózat kiépítettségének problémái **megoldandók a tervtől függetlenül is**, - *a jelen módosítások nagyságrendje ezt nem feltétlenül kényszeríti ki, mivel infrastruktúra többletkapacitás igénye nem jelentős.* Értékelésünk szerint jelenleg a település ebből eredő környezetszennyezési veszélyeztetettsége napjainkban sem kritikus szintű, de a jelenlegi – kérdéses határfokú - közműpótlókkal való, nehezen ellenőrizhető megoldások hosszútávon nem tarthatók

fenn.

A terv hangsúlyozza a csapadékvízzel való gazdálkodás fontosságát. A felszíni vízrendezés megvalósítása pozitív hatású lehet, amennyiben megfelel a korszerű vízgazdálkodási alapelveknek, vízkészlet helyben való megtartásának és a vízi életterek védelmének.

A terv támogatja az ökológia hálózati és természetvédelmi területeken lévő kisvízfolyások védelmét, a kijelölt országos szintű védettség rögzítésével és helyi megerősítésével.

A terv megvalósulása esetén a települési hulladékkezeléssel összefüggő környezeti hatások

A terv nem irányoz elő a települési hulladékgazdálkodási rendszerre hatással levő változtatásokat. A tervezett területhasználati és övezeti módosítások a jelenlegi rendszer keretein belül kezelhetők, jelentősebb újabb hulladék keletkezéssel, gyűjtési és ártalmatlanítási igénnyel nem lépnek fel.

A települési környezetállapot, a zaj- és légszennyezési terhelés várható alakulása a terv megvalósulása esetén

A terv, illetve megvalósítása nem idéz elő a települési környezetállapotra való jelentősebb hatásokat, ezen belül a levegőminőség állapotára, valamint a zaj- és rezgésártalmak mértékére hatással levő változtatásokat. A tervezett területhasználati és övezeti módosítások a levegőtisztaság védelmi, valamint zaj- és rezgésterhelési szempontból külön intézkedési, védelmi igénnyel nem lépnek fel.

A terv települési környezetvédelmi szempontból pozitív javaslata a belterület védettségi szintjének fenntartása. A főutcai (1201 j. ök. út) átmenőforgalom – ezen belül a legzavaróbb hatású teherforgalom – települési környezet károsító hatásainak mérséklésére vonatkozó jogos lakossági igény jelenleg csak forgalomszabályozási eszközökkel (sebességcsökkentéssel, tereléssel) elégíthető ki. A belterületet elkerülő út megépítése jelenleg nem támogatott, a prognosztizált forgalmi adatok nem teszik indokolttá. A kistérségi szinten rendelkezésre álló külterületi terelési lehetőség (Bernece-Tésa-Vámosmikola: 12144 j. mellékút) rendelkezésre áll, úthossz többletéből eredő hátrányát az úthierarchia megváltoztatásával és a kiépítettség színvonalának ennek megfelelő emelésével lehetne kompenzálni. A megoldásához kistérségi szintű együttműködés és szakhatósági közreműködés szükséges, az anyagi fedezet biztosításán túl.

3.6.1.2. A terv hatása a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, élővilágra, a biodiverzitásra

A terv nem tartalmaz a környezeti elemek élő rendszereire, szerkezetére jelentős hatással levő beavatkozásokat. Az ökológiai hálózatokat, az élővilág diverzitását elsődlegesen biztosító védett területeket a módosítások nem érintik és nincsenek rájuk káros hatással.

Az ökológiai szempontból érzékeny és természeti védettség alatt álló területek közelében levő néhány módosítás oly módon valósítható meg, hogy ezek ne rontsák a potenciálisan terhelt területek élőhelyi- és életfeltételeit, amennyiben a – tervben alapfeltételként kezelt - hatályos természetvédelmi és környezetvédelmi jogszabályok előírásait betartják. Ezekre a szempontokra fokozott figyelmet kell fordítani pl. a belterület szegélyén elhelyezkedő átmeneti – rekreációs zónák térségében, ahol kiemelt jelentősége van a területegységek zöldfelületi és biológiai aktivitás mérlegének, a beépítésre szánt területek növelésére vonatkozó szándékok kezelésének és visszaszorításának, a turisztikai fejlesztések *beépítésre nem szánt területi keretek között* való megvalósításának. Ezen belül is ökológiai alapszabályként írja elő a terv e területeken a „min.80/max.20 %” élő/holtfelületi arány biztosítását, amelyen belül legfeljebb 10% lehet a

beépítettség és emellett max. 10% a burkolati arány. A telek legalább 4/5-ét fedő zöldfelületen belül előírt a meglévő természetközeli (őshonos) növényállomány maradéktalan megtartása. Építési helyek és burkolható felületek csak ezek területén kívül jelölhetők ki. Ennek irányadó lehatárolását tartalmazza a SZT, az engedélyezési szintű konkrét kijelölések a konkrét fejlesztési szándékok megjelenésekor, szigorú építéshatósági és szakhatósági kontroll mellett biztosítandók.

3.6.1.3. - A terv hatása a Natura2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire

A terv megvalósulása esetén a természeti területeket érő környezeti hatások, a terv táj- és természetvédelmi vonatkozásai

A településen *Natura2000 védett terület* jellemzően az ökológiai hálózattal, másrészt a nemzeti parki védett területekkel átfedésben van kijelölve.

Ezek az átfedések többszörös védettséget biztosítanak a Natura2000 területeknek is, mivel ezen védettségi kategóriákra vonatkozó, némileg eltérő előírásokat együttesen kell alkalmazni az érintett területekre.

A terv módosításai a Natura2000 területeket nem érintik.

A település területének nagyobb része tartozik ökológiai hálózathoz (OÖH), és jelentős része országos szinten védett, a Duna-Ipoly Nemzeti Park részeként.

A településrendezési tervben az országos *ökológia hálózat övezeteit* érintő beépítés és az ökológiai értékeket veszélyeztető területhasználat nem tervezett. *A tervezett területfelhasználási változások hátrányosan nem érintenek védett területet. A beépítésre nem szánt területen belüli módosítások (erdő- és mezőgazdasági területi övezeti változtatások) a természetvédelem érdekében, a védelem jellegével összhangban javasoltak.*

A természeti és művi értékek védelmére, a természetvédelmi területek megóvására a terv, az országos szintű jogszabályokkal összhangban megfelelő javaslatokat tesz, a szükséges építési, tájképi, táj –és természetvédelmi előírások alkalmazásával, illetve megfogalmazásával.

A jelenleg extenzíven használt külterületek meglévő (jellemzően mező- és erdőgazdálkodásból adódó) alacsonyszintű terhelésének növelését nem váltják ki a tervezett módosítások. A külterületet érintő fejlesztések csak beépítésre nem szánt kategóriában és csak a belterületi infrastruktúrákhoz kapcsoltnak jelennek meg.

3.6.1.4. A terv hatása az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra

A humán környezetre, az életminőségre, a társadalmi gazdasági helyzetre csak többszörösen közvetett hatással bír a terv, ebben a tekintetben inkább a település fejlesztési koncepciója a mérvadó, amelynek célkitűzései között szerepel ezen feltételek javítása, de elsősorban nem rendezési, hanem fejlesztési eszközök felhasználásával. A kulturális örökség részét képező régészeti, építészeti, műemléki és települési értékvédelemmel külön fejezetben foglalkozik a terv, a megalapozásaként készülő új *kulturális örökségvédelmi hatástanulmány* alapján.

A terv megvalósításának várható hatása ezekre az értékekre pozitív, a védett értékek tudatosítása, a helyi védettségre vonatkozó előírások, a terv vonatkozó építésszabályozása következtében.

3.6.2. A terv hatása a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:

3.6.2.1. új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére,

3.6.2.2. környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására

Ilyen hatások a tervvel kapcsolatban nem állapíthatók meg, a terv célkitűzései ezekkel a hatásokkal ellentétesek.

3.6.2.3. a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására

Ilyen hatások a tervvel kapcsolatban nem állapíthatók meg, a terv célkitűzései ezekkel a hatásokkal ellentétesek.

3.6.2.4. olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak

Ilyen hatások a tervvel kapcsolatban nem állapíthatók meg, a terv célkitűzései ezekkel a hatásokkal ellentétesek.

3.6.2.5. a természeti erőforrások megújulásának korlátozására

A termőföld igénybevétel jellegére és mértékére vonatkozó ismertetést a 3.5.1 és a 3.6.1.1. fejezet tartalmazza. Összefoglalóan megállapítható, hogy ezek a hatások minimális mértékűek. Ezen túl egyéb ilyen hatások a tervvel kapcsolatban nem állapíthatók meg, a terv célkitűzései ezekkel a hatásokkal ellentétesek.

3.6.2.6. a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására;

Ilyen hatások a tervvel kapcsolatban nem állapíthatók meg.

3.7. A környezeti következmények alapján a terv és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása

A változatok leírását és a változatok közötti választás indokait, az alátámasztó vizsgálatok rövid leírását a 2.3. sz. fejezet, valamint az előző tervismertető fejezetek tartalmazzák.

Munkaközi változatok csak egyes részterületek kidolgozásánál merültek fel és nem kerültek dokumentálásra. Az egyeztetések során elsősorban *nem a táj- természet és környezetvédelmi* problémák és ellentmondások merültek fel, kisebb dilemmák főleg a *tulajdonviszonyok és az ingatlanhasznosítás összefüggéseinek* témakörében jelentkeztek, a beépítésre szánt területek és a beépítésre nem szánt területek kijelölését, egyes határterületeit illetően. A munkaközi egyeztetések során és a véleményezést követően végülis kiestek a környezet- és természetvédelmi szempontból hátrányosabb változatok.

A KV lefolytatója (kidolgozója) véleményének kialakítása során állást foglalt a természet- és környezetvédelmi szempontok lehetőség szerinti maximális érvényesítése mellett, egyes tématerületeket illetően módot adva a tervben az optimális megoldások, más tekintetben a kedvezőbb kompromisszumos megoldások szerepeltetésére. Ugyanakkor a település- és tájképvédelmi szempontokat és a településfejlesztési, magántulajdonosi érdekeket mérlegelve, e szempontok kizárólagos érvényesítésére nem látott lehetőséget, de a törvényi előírásoknak megfelelő kedvezőbb kompromisszumos tervi megoldásokat elfogadhatónak tartja és támogatja.

A fentieknek megfelelően az egyeztetést követően átdolgozott változat (a végső véleményezésre szánt tervanyag):

- környezetvédelmi szempontból megfelelő alternatívákat,
- környezeti hatások szempontjából alacsony szinten érvényesülő alternatívákat,
- természetvédelmi szempontból nem kifogásolható, optimális alternatívákat,
- település- és tájképvédelmi szempontból elfogadható, optimális megoldásokat tartalmaz,
- *a várható környezeti hatások szempontjából káros megoldásokat nem tartalmaz.*

A fentiek összességükben a környezeti szempontból elfogadható változatok kidolgozását tették lehetővé. Ezek meghatározása a közigazgatási véleményezés különböző szakaszaiban beszerzett információk és észrevételek, valamint a partnerségi egyeztetés során beérkezett vélemények és javaslatok együttes figyelembevétele alapján, a résztvevőkkel folytatott konzultációk eredményeképpen történt.

A terv közbenső véleményezése (2018. október – december hó) alkalmával a tervet elutasító, nagymértékben kifogásoló vélemények nem érkeztek, a tervben szereplő területfelhasználási módosítások döntő többségét feltétel nélkül, vagy kisebb észrevételekkel támogatták.

A környezet védelméért felelős véleményező szervek többsége nem tett észrevételt, vagy észrevétel nélküli egyetértését közölte:

- Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság ... Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály
- Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Országos Atomenergia Hivatal
- Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság
- Budapest Főváros Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály
- Heves Megyei Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Erdészeti Osztály
- Budapest Főváros Kormányhivatal Közlekedési Főosztály útügyi osztály
- Magyar Közút Nonprofit Zrt. Pest Megyei Igazgatóság
- NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.
- Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
- PM Kormányhivatal Bányafelügyeleti főosztály
- Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
- Honvédelmi Minisztérium Hatósági Főosztály

Az alábbi közigazgatási szervek véleményükben észrevételt tettek, ezek elfogadása javasolt, válaszokat összefoglaló dokumentáció szakmai értelemezésével és tervi kiegészítéseivel.

- Pest Megyei Kormányhivatal, Állami Főépítész
- Pest Megyei Önkormányzati Hivatal, Pest Megye Főépítésze
- Pest Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Elnöke
- Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály
- PM Kormányhivatal- Élelmiszerlánc-biztonsági, Földhivatali, Növény- és Talajvédelmi, Erdészeti Főosztály Földügyi és Földmérési Osztály
- Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság.

A fentiek környezet- és természetvédelmi tárgyú vagy hatású észrevételeket (is) tettek.

Az észrevételek közül egy szükségessé tette az átlagosnál jobb minőségű szántóterületet érintő gazdasági terület átsorolási igény törlését a tervezetből, - megjegyzendő, hogy ennek szükségessége már a terv előzetes munkaközi egyeztetése során is felmerül.

Az egyéb észrevételek a védett területi (főleg az ÖOH puffer- és ökológiai folyosó) övezetet, továbbá mezőgazdasági termőterületet, kisebbrészt erdőterületet érintő módosításokra vonatkoztak, a dokumentáció szövegének pontosítását, egyes tervlapok javítását tették szükségessé.

A konkrét részletektől elszakadva, általános érvényű környezet- és természetvédelmi, tematikai jellegű, visszatérő jellegű problémaként merült fel a véleményezés, illetve annak értelmezése és tervi megfeleltetése során néhány szemléletbeli és jogértelmezési kérdés, amelyek a környezeti értékelés szempontjából sem közömbösek. Ezek közül kettő visszatérő jellegű és ütközést eredményez az egyes szakterületek között.

Végülis mindkettő a telekhasználattal, pontosabban annak szabályozásával kapcsolatos.

Az egyik a telken belüli növénytelepítés módjára és lehetőségeire, a másik a beépítésre nem szánt teleken belüli épületelhelyezés szabályozásának lehetőségeire terjed ki.

A telken belüli növénytelepítés – az OTÉK szerinti minimumkövetelmények szerint meghatározandó „zöldfelületi arányon” túl – számos formában és minőségben jelenhet meg, a tervezett funkció és telekhasználat, valamint az elérendő környezet- (és természet-) védelmi célok függvényében.

Itt az ütközések a telepítendő védőzónák milyenségének, növényzeti összetételének, illetve a megtartandó vagy telepítendő növényzet őshonos jellegének szabályozási lehetőségeiben jelentkeznek. A leszűkítő értelmezés szerint ezek a kérdések nem a HÉSz, hanem a Településképi rendelet hatás- és feladatkörébe tartoznak. Ennek alapján pl. nem lenne előírható a teleken belüli őshonos fajok kizárólagos telepítése, még indokolt esetben (pl. védett természeti környezetben) sem. Ezzel ellentétben a komplex szemlélet a telekhasználat szerves részének tekinti a (védelmi célú) zöldfelületek létesítési előírásait is.

Jellegében eltérő, de lényegileg hasonló problémát okoz a beépítésre nem szánt övezetek beépítési módjának, építési helyének meghatározhatósága is. A leszűkítő értelmezés itt is kihúzná a HÉSz-ből az „oldalhatáron” vagy „szabadonálló” a „kötelező elő- és oldalkert” és az „építési hely, vagy vonal” szabályozási eszközöket, az OTÉK-ra hivatkozva, amely szerint ezek meghatározása nem kötelező. Viszont az ilyen típusú előírásokat sem az OTÉK, sem más jogszabály nem tiltja. Alkalmazásukat indokolja, sőt, szükségessé teszi a tájképvédelmi övezet beépíthetőségének meghatározása, de a védelmi övezeten kívüli, általános tájvédelmi szempontok szerint szabályozandó beépítésre nem szánt övezetek épület elhelyezési szabályainak meghatározása is.

A fentiek és a hasonló anomáliák szükségessé teszik a jogszabályalkalmazók eltérő álláspontjainak összehangolását a településrendezési tevékenységek elősegítése érdekében.

4. A várhatóan fellépő környezetre káros hatások csökkentésére vonatkozó intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése

/A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre/

A terv jellemzően nem tartalmaz olyan elemeket, amelyek várhatóan a környezetre káros hatásokkal járnak, vizsgálendő azonban a kialakult állapot és a hatályos, valamint a tervezett szabályozás viszonya abból a nézőpontból, hogy környezeti szempontból kellő hatékonyságúak-e a javasolt intézkedések.

A leghatékonyabb intézkedés a káros hatások megelőzése, kialakulásuk elkerülése, - a terv erre törekszik. Hatáscsökkentő intézkedésekre elsősorban nem a tervezetben szereplő változtatások, hanem a meglévő, megörökölt problémák megoldása miatt van szükség. A tervezett területfelhasználási változtatási szándékok viszonylag kismértékűek és kisebb jelentőségűek. Az ezek következtében várhatóan fellépő környezetre káros, vagy legalábbis zavaró hatások elkerülésére, illetve csökkentésére, a terv a következőkben felsorolt fontosabb intézkedéseket alkalmazza.

A tervezett beépítésre szánt területek, ezen belül is a lakó- vegyes- gazdasági- és különleges területek kijelölésének káros környezeti hatásai önmagukban nem jelentősek – a területi kiterjedés és intenzitás miatt -, de ezek szabályozására a tervben többféle megoldás is javasolt. Az beépítések legjelentősebb környezeti hatása maga a területigénybevétel, amelyet szükséges a terület természeti szempontból legkevésbé értékes részére korlátozni. A legjelentősebb védelmi intézkedés ezért a beépítésre szánt, beépíthető terület korlátozása, mind a terület mennyiségét és az épületek tömegét, magasságát, mind az igénybe veendő terület ökológiai minőségét illetően.

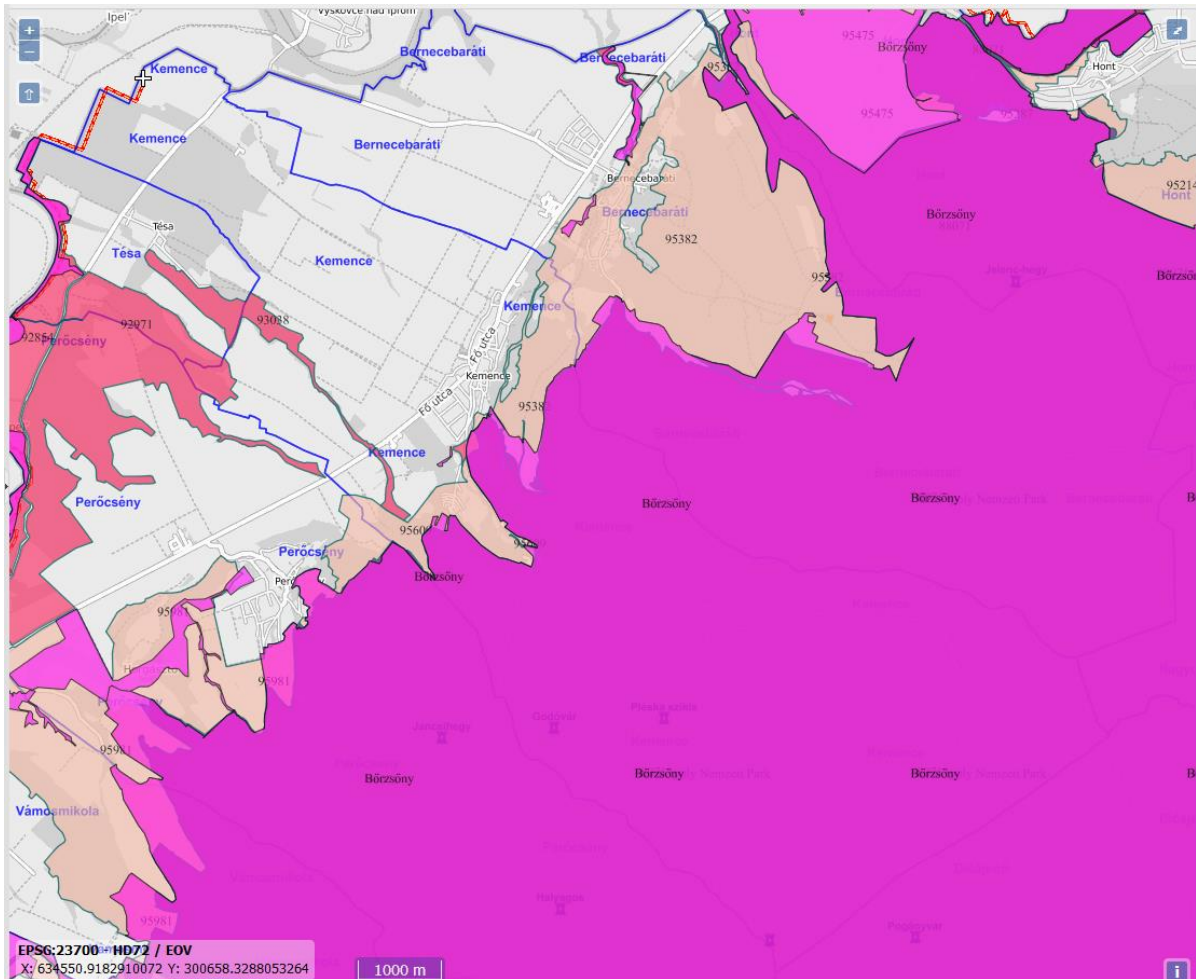
Ennek a feltételnek a terv eleget tesz, ugyanis a fejlesztések elsősorban nem új beépítetlen területek igénybevételével, hanem már beépítésre szánt területen belüli övezeti átsorolásokkal tervezettek, a jelenleg beépítetlen területeken pedig szinte kizárólag beépítésre nem szánt területfelhasználások jelennel meg.

Emellett fontos a beépítés környezeti feltételeinek szigorú meghatározása, amely már a hatályos HÉSz-ben is megfelelő paraméterekkel szerepel. A paraméterek közül kiemelendő a minimál előírásoknál magasabb szintű zöldfelületi arányok biztosítása a beépítésre szánt övezetekbe sorolt telkeken, a falusi környezetnek megfelelően. Ezek mellett elvárt a lakó- és üdülőterületek környezeti ártalmakat kizáró, zöldbeágyazott kialakítása, amely a község jellegéhez méltó módon javasolt az előzményekben és a jelen módosítás során is.

A fentiekhez is kapcsolódóan fontos a község víziközmű ellátásának, ezen belül is a szennyvíz- és a csapadékvíz elvezető rendszer összehangolt fejlesztésnek a biztosítása, amire már az előzményterv is tartalmazza a szükséges javaslatokat (pl. a szennyvíz és a csapadékvíz elválasztott gyűjtőrendszeri kialakítása, az elvezetés és a tisztítás megoldása). A lehetséges alternatívákat jelen terv is megfelelő módon ismerteti.

Az értékvédelem tekintetében is tartalmazza a terv a metodika által kötelezően előírt elemeket. A természeti – táji értékek védelme a vonatkozó jogszabályok, a TSZT-ben foglalt intézkedések, illetve a helyi építési szabályzatban lévő előírások alapján is biztosított. A tervlapokon lehatárolásra kerültek az országos ökológiai hálózathoz tartozó területek, az OTrT, a PmTrT és a természetvédelmi hatóság (DINPI) adatszolgáltatása alapján, kiegészítve a különböző szinten védett természeti területek

(Nemzeti Park, Natura2000, ex lege) lehatárolásával. A település ökológiailag legértékesebb részeit – a terv továbbra is *beépítésre nem szánt, nagyjából védett területként tartja fenn.*

az ökológiai- és természet- védelmi területek összevont térképe a TIR adatbázis kivágatán /2019.02. hó:/ felkapcsolt tematikus rétegek: OÖH, összesített Natura2000, országos jelentőségű védett természeti területek (NP), ex lege védett természeti területek, forrás: <http://web.okir.hu/sse/?group=TIR/>

A vonatkozó jogszabályokkal a tervi meghatározások és a HÉSz szabályai összhangban vannak, a szakterületi véleményezés során a tervi lehatárolásokkal és előírásokkal kapcsolatban kifogás nem merült fel.

A kulturális és épített örökség védelmét a terv *a magasabbrendű jogszabályok előírásainak alkalmazásával együttesen biztosítja*, a tervhez készített örökségvédelmi adatszolgáltatás, valamint hatástanulmány alapján.

A vonatkozó jogszabályokkal a tervi meghatározások és a HÉSz szabályai összhangban vannak, a szakterületi véleményezés során a tervi lehatárolásokkal és előírásokkal kapcsolatban kifogás nem merült fel.

5. Más tervekkel, programokkal összefüggő környezeti szempontú intézkedési javaslatok

/Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni/

A településrendezési tervvel több olyan más tervvel és programmal is kapcsolatban áll, amelyeknél a településrendezési terv környezeti szempontú intézkedéseit figyelembe kell venni. Ezek közé tartoznak általában a *településrendezési és fejlesztési eszközök, a területrendezési tervek, valamint a települési környezetállapottal foglalkozó egyéb tervek és rendeletek*, mint például a *települési környezetvédelmi program, hulladékgazdálkodási terv, vízrendezési tanulmányterv, helyi értékvédelmi tanulmány, TAK, stb.*

Településfejlesztési és rendezési eszközök

A településfejlesztési és rendezési eszközök, egy egymásra épülő tervezési folyamat részét képezik, ezek sorban a következők: Településfejlesztési Konceptió (TFK)⁴, Szerkezeti Terv (TSZT), Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv (HÉSZ+SZT). Ezeknek egymással összhangban kell lenniük, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy szabályozási terv nem készülhet, csak a szerkezeti tervvel összhangban, míg szerkezeti terv, csak a fejlesztési koncepció alapján. Abban az esetben, ha a tervezési folyamatban „hátrébb lévő” tervekben eltérő elképzeléseket kívánnak megfogalmazni, akkor előzetesen a sorban „előrébb lévő” terveket is módosítani kell.

A sorrend betartása esetén a településrendezési eszközök között a jogszabályi előírásoknak megfelelő összhang biztosított, - többek közt az e tervek közti környezeti szempontú intézkedések kötelező átvitele a tervezési folyamat során megoldott.

A TFK előírányzott környezeti elvárásai (l.: TFK „*Környezeti célkitűzések*” c. fejezete) a TSZT-ben megjelennek, továbbá a TSZT-ben meghatározott javaslatoknak a HÉSZ előírásai eleget tesznek.

Jelen terművelet valamennyi településfejlesztési és rendezési eszköz (TFK, TSZT, HÉSZ) több ütemben, de egymással párhuzamosan való elkészítésére irányul. Az elfogadásra kerülő és alátámasztó munkarészek egyeztetési szinten egységes szerkezetbe kerülnek és ílymódon is biztosított az összhangjuk. (Formálisan csak a jóváhagyás szintjén válnak szét a fejlesztési anyagok (TFK), valamint a TSZT és a HÉSZ, mivel mind szuverén munkarészek, bár számos megalapozó és alátámasztó munkarészük közös.)

A tervi munkarészek illesztése jelen esetben konfliktusmentesen elvégezhető, mivel párhuzamosan, közös megalapozással készülnek, partnerségi egyeztetésük is részben közösen, részben párhuzamosan zajlik, - külön intézkedések megfogalmazása /a szokásos tervezési, egyeztetési eljárások lefolytatásán túl/ nem vált szükségessé.

Területrendezési tervek

Alapállapotként a *magasabb rendű tervekben*, vagyis az országos (OTrT) és a megyei területrendezési tervben (PmTrT) foglaltaknak, valamint az ezekhez kapcsolódó környezeti szempontú intézkedésnek kell a településrendezési tervet megfeleltetni. Ez a megfeleltetés rendszerint a településszerkezeti terv szintjén meg is történik, s mivel szabályozási terv csak a szerkezeti tervvel összhangban készülhet, ezért ez tovább öröklődik.

⁴ A hatályos jogszabályok már nem tekintik *településrendezési eszköznek* és külön kezelik a fejlesztési típusú dokumentumokat

A területrendezési tervekből átveendő legfontosabb környezeti szempontú intézkedések közé tartoznak, a különböző természeti értékvédelmi, ökológiai hálózati *lehatárolások*, valamint a különböző táj- és környezetvédelmi övezeti *előírások*.

A településrendezési tervnek jóval kisebb a visszahatása a területrendezési tervekre. Mivel a településrendezési terv összhangban készül a területrendezési tervvel, ezért többnyire csak a tervezési kereteken belüli változások visszavezetése történik meg a magasabb rendű tervekbe.

A településrendezési terv által megfogalmazott lehatárolások és környezeti szempontú intézkedések, amelyeket a területrendezési tervek (elsősorban a PmTrT) felülvizsgálata során figyelembe lehet és kell venni:

- a „*települési térség*” térszerkezeti szintű lehatárolása a PmTrT felülvizsgálata során;
- az OTrT „*tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete*” alapján kijelölt tájképvédelmi övezethez tartozó területek, tervelemek a Pest megyei TrT *tájképvédelmi övezeti lehatárolásának megállapítása* során átvezetésre kerülnek térségi övezeti szinten.

Települési környezetállapottal összefüggő rendeletek és egyéb tervek, programok

Az önkormányzat tervezési, programalkotási és ehhez kapcsolódó rendeletalkotási feladatai között több olyan is található, melyek a településrendezési tervvel közvetve, vagy közvetlenül kapcsolatban állnak.

A településrendezéssel összefüggő különböző önálló rendeletek közötti kellő összhang biztosítása érdekében *új rendeleteket* kell alkotni, illetőleg a meglévő rendeleteket *felülvizsgálni*, és szükség esetén módosítani kell a következő témakörökben, - *az elfogadott rendezés tervvel összhangban*:

A települési környezetállapottal összefüggő rendeletalkotási feladatok főbb témakörei:

Helyi önkormányzati rendeletek:

- Egyedi tájértékek és természeti területek jegyzéke
- A települési, építészeti, táji és természeti értékek helyi védelme⁵
- Az állattartás helyi szabályai
- Telekhatár mentén történő fás szárú növények telepítési távolságainak meghatározása
- Települési zöldterületek fenntartása, védelme és fejlesztése
- Helyi (Települési) Környezetvédelmi rendelet (*a TKP alapján*).

A települési környezetállapottal összefüggő rendelet felülvizsgálati feladatok főbb témakörei:

- a meglévő helyi önkormányzati rendeletek a települési környezeti állapot széles spektrumára kiterjednek és aktualizálásuk csak részben történt meg. A rendeletek újabb felülvizsgálatával kapcsolatban konkrét igények nem fogalmazódtak meg a tervezés kapcsán.

A fenti, települési környezetállapottal foglalkozó rendeletalkotási folyamat megalapozását, vagy annak végrehajtását segítő főbb program- és tervkészítési feladatok (a teljesség igénye nélkül⁶):

- Települési Környezetvédelmi (*konceptió*) Program (TKP) (*és stratégia*) készítése,
- Hulladékgazdálkodási terv aktualizálása, új készítése (rendelkezésre áll: előzményi HGT)
- (*Vízügyi szakvéleményen alapuló*) Felszíni vízrendezési tanulmányterv készítése

⁵ Ez aktuálisan a településképi rendelet megalkotása /vagy soron következő felülvizsgálata/ során megoldható.

⁶ A felsorolt tervek és programok között található nem kötelezően elkészítendő dokumentációk is, ezeket (zárójellel és dőltbetűvel) jeleztük

- *(Települési) környezeti állapotfelmérés (levegőminőségi mérések, zajmérések és ezek kiértékelése) a környezetvédelmi program és tervek megalapozásához)*
- *Kertépítészeti (felújítási) tervek készítése a meglévő zöldterületek rendezése valamint a tervezett közparkok, közkertek megvalósítása, valamint a közterületi zöldfelületek fenntartása és fejlesztése érdekében).*

A terv készítése, elfogadása és megvalósulása a fentiek közül a tervezés során ismertté vált és azokkal összefüggésben levő programok, rendeletek érdemi módosítását, kiegészítését, azokkal kapcsolatos külön intézkedések megfogalmazását nem teszi szükségessé. *Feltétlenül javasolt azonban a Települési Környezetvédelmi Program elkészítése.* Erre lehetőség van a szomszédos település(ek)el – pl. Bernecebarátival együtt, a hasonló táji – természeti környezet és a hasonló települési környezeti problémák okán.

Javasolt továbbá *a Helyi Védelemre vonatkozó rendelet* egységes szerkezetben való megalkotása is (célszerű a Településképi rendelettel integrált formában).

6. Javaslatok monitorozásra és egyéb szükséges intézkedésekre

/A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre/

A monitorozás alapvetően egy kiinduló állapot („alapállapot”) és az állapotváltozások során létrejövő új állapot megfigyelésére, összehasonlítására és az ebből levonható következtetések megfogalmazására szolgáló *folyamat*. A települési környezet összetettsége, és az ezt vizsgáló mérések hiányában, a településrendezési terv környezeti hatásainak és a változás folyamatának leírásának a számszerűsítésen alapuló technikai nem alkalmazhatók. Ezért inkább a leíró jellegű elemzés és a tendenciák megállapítására irányuló értékelés alkalmas a koncepcionális vagy tervi felülvizsgálatok monitorozási eszközeként.

Bevezetőként meg kell említeni azt az általános (nem csak helyi) problémát, hogy a települési szintű környezeti monitoringnak nincsenek meg az általánosan elfogadott, illetve meghatározott alapfeltételei és keretei. (Alapfeltételként a műszaki – tárgyi, személyi és pénzügyi adottságokat, kereteknek a jogi lehetőségeket és kötelezettségeket, valamint az anyagi fedezet biztosítását tekinthetjük.)

A monitorozásnak a településrendezési terv, azon belül is elsősorban a tervezett elemek megvalósulása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokat kellene vizsgálnia, de emellett célszerű a már meglévő és (látszólag) nem változó elemek alakulását is figyelemmel kísérnie.

A monitorozás kiinduló állapotaként a terv felülvizsgálat megkezdésének idején aktuális környezeti állapotot célszerű tekinteni. Mivel a környezeti alapállapot felvétel nem feladata sem a településrendezési tervezésnek, sem a rendezési tervhez készülő környezeti értékelésnek, ezért a monitorozás kimenetele, vagyis a változások nyomon követése, és annak majdani eredménye nem objektív, - vagy legalábbis: hozzávetőleges.

A települési szintű környezeti alapállapot felvétel, mért adatok hiányában még a települési környezetvédelmi programban sem szokott szerepelni, s a közeljövőben ilyen *átfogó állapotfelvétel* várhatóan nem is fog készülni Kemencén (sem), különösen mivel a település nem tartozik a környezeti ártalmak által sújtott területek közé.

A terv megalapozásához készült vizsgálatok (a „kódex” szerinti helyzetfeltárás, elemzés és értékelés) ugyan számos állapotjellemzőt rögzítenek és minősítenek, de még ezek sem teszik lehetővé, hogy komplex környezeti alapállapot felmérésnek tekinthessük. (Tematikailag ugyanis hiányosak, mivel csak a terv szempontjából releváns ökológiai és szennyezettségi szakterületekre terjedtek ki, az egyéb szakágak – levegő, zaj, hulladék, stb.- alapadatai és kiértékelése nem ismert.)

Általában jellemző a hazai helyzetre, hogy települési szintű, de még településrész szintű környezet állapot felmérések sem készülnek, mivel ennek nincsenek meg a jogi, anyagi (és többnyire a tárgyi és személyi) feltételei sem.

A fentiek híján a KÉ azon megállapítása, hogy „a terv (megvalósulása) nincs jelentős hatással a környezetre, a jelen helyzethez képest állapotromlást nem idézhet elő” – csak viszonylagos és konkrét paraméterekhez nem köthető megállapítás lehet. A KÉ a környezeti monitoring iránti külön

intézkedést pont ezen a településen nem tartja feltétlenül szükségesnek, mivel a monitoring alkalmazását elsősorban a várhatóan jelentős hatású és várhatóan szennyező hatású területhasználatok esetében tartjuk indokoltnak, amelyek itt nem tervezettek.

Az általános metodikai problémákon túllépve azonban, a monitoring fenntartása és fejlesztése indokolt az alapállapot felvétellel is rendelkező és a jövőbeli területhasználattal is összefüggő ökológiai – természetvédelmi valamint vízvédelmi tekintetben is.

A KÉ javasolja ezen témakörök napirenden tartását, rendszeres figyelését, az országos és a helyi védettségért felelős szervek részéről a feltételek biztosítását a táji-természeti értékek fenntartáshoz, valamint az országos és helyi szervek folyamatban lévő együttműködésének fenntartását az árvízvédelem és a vízminőségvédelem szakterületein.

Emellett természetesen jelentős felelősség hárul a további tervfázisok során kiadandó engedélyekre és ezek ellenőrzésére is (építhetőségi munka).

A tervben lévő monitorozási jelleqú elemek értékelése

Amennyiben a települési környezet fejlődését nagy időtávlatban értelmezzük, úgy az egyes időközönkénti településrendezési terv felülvizsgálatok a fejlődés monitoringjaiként, míg a tervezett módosítások az erre adott válaszokként, illetve beavatkozásokként is értelmezhetők.

Ezek elsődlegesen a település teljes igazgatási területére készülő településrendezési eszközök esetében helytállóak (a TSZT tekintetében pl. törvényi előírás, az Étv. rendelkezik ennek időszaki, legalább 10 évenkénti felülvizsgálatáról).

Jelen településrendezési terv csak kismértékben tartalmaz a várható környezeti hatások monitorozására vonatkozó külön előírásokat⁷, vagy javaslatokat, mivel *környezetterhelő beavatkozásokat nem irányoz elő, illetve ilyenek megjelenésével nem számol.*

Ettől függetlenül a tervezési területen elhelyezhető építményekkel, valamint az elvégezhető építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárások során, a magasabb rendű jogszabályok előírásainak megfelelően, számos ellenőrzési mechanizmus be van építve, amelyek közvetve az esetleges káros környezeti hatások mérséklését is szolgálják.

Ebben az értelmezésben például *az engedélyezési/kivitelezési tervszint a településrendezési (TSZT és HÉS) szint egyfajta monitoringjának, kontrolljának is tekinthető. Ezért sem lenne támogatható az engedélyezési szint további gyöngítése.*

A tervben lévő monitorozásra alkalmas elemek

Általánosságban megállapítható, hogy nem a településrendezési tervben kijelölt területeknek (övezeteknek) van környezetre gyakorolt hatása, hanem a *megvalósítás módjának és majdan az ott folytatott tevékenységnek*. A különböző területeken folytatott tevékenységek környezetterhelési kibocsátásainak szabályozása és ellenőrzése többnyire környezetvédelmi hatósági feladat, ezért kérdéses, hogy a monitorozás eredményeként esetlegesen fellépő káros környezeti hatások mérséklése településrendezési, vagy inkább környezetvédelmi (technológiai) kérdés, mivel szinte minden tevékenység környezetterhelése az alkalmazott technológiától függően lehet kisebb, vagy nagyobb mértékű.

⁷ Ilyenek megfogalmazása jogilag és szakmailag sem kellően megalapozott, miután erre vonatkozó tematika jogszabályi vagy akár ajánlási szinten sincs kidolgozva a települési önkormányzatok számára

A vizsgálat alá vont településrendezési terv megvalósulása esetén nem prognosztizálhatók olyan mértékű káros környezeti hatások, amelyek a környezeti elemek rendszeres mérésein alapuló monitorozást szükségessé tennék, - mivel ezek a normál települési területhasználat (elsődlegesen a lakófunkció, másodlagosan a turisztikai és üdülő funkciók) nem környezetzavaró keretei közt valószínűsíthetők.

Ellenben a tervhez kapcsolódóan megfogalmazhatók olyan *általános, a környezetállapot változását nyomon követő monitorozások*, amelyek lehetővé teszik az adott környezet jobb megismerését, a valós tendenciák nyomon követését, az esetleges problémák jelzését és előrejelzését, s szükség esetén segítséget nyújthatnak az esetleges beavatkozásokhoz.

Monitoring, illetve kontroll szükséges, vagy legalábbis célszerű az alábbiaknál.

A megvalósulás következő (engedélyezési, kiviteli) tervfázisában, az építési tevékenységek, valamint a tervben megfogalmazott tájvédelmi előírások, elvárások ellenőrzése:

- az építési tervek (ahol még megmaradt: engedélyek) tájképvédelmi szempontból is megfelelő kontrollja: *a terv a táj- és településképvédelmi követelményeinek konkretizálását, (pl. a terv konkrét látványtervek elkészítését) az engedélyezési/kiviteli tervfázisra írhatja elő, miután csak abban a fázisban fogalmazhatók meg az építészeti szándékok és ezek tájbaillesztés kontrolljai is;*
- az építési tervek (engedélyek) és a kivitelezés összhangjának folyamatos figyelemmel kísérése – nemcsak építéshatósági, hanem *táj- és településkép-védelmi szempontból is indokolt* (amint ezt a terv és a KÉ táj- és természetvédelmi megállapításai is alátámasztják),
- alapfeltétel az illegális építési tevékenységek, valamint az engedélyezett mértéket meghaladó beépítések építéshatósági ellenőrzése és kizárása,
- már említett feladat az előírt zöldfelületi arányok, faállomány megtartás és beültetési kötelezettség teljesítése, valamint a természeti és természetközeli területek védelmi igényeknek megfelelő kialakítása (pl. az őshonos növényzet alkalmazása), használata és ellenőrzése.

Figyelemmel kell követni a mezőgazdasági területek beépítésének alakulását, az egyes mezőgazdasági övezetekben a kiadott engedélynek megfelelő rendeltetés és építési paraméterek betartását. A fokozott ellenőrzés az újabb illegális üdülőterületek kialakulása meggátolásának egyetlen módja, miután a terv egyes mezőgazdasági övezeteiben lehetővé teszi a minimális telekméretek alkalmazását a beépíthetőség feltételeinek meghatározása (illetve az építési engedély megkérése) során.

A zöldfelületi rendszer fenntartása:

- a község zöldfelületi rendszerének fenntartására és fejlesztésére vonatkozó figyelemmel kísérés és tervezés,
- a közterületi zöldfelületek és faállomány (természetközeli terület, közpark fasorok, stb.) fenti tervezés során meghatározott, szakmailag megfelelő minőségű kialakításának, védelmének kontrollja,
- a közterületi zöldfelületek állapotának és használatának vizsgálata, az ezekkel kapcsolatos változó igények felmérése és kielégítése,
- az alkalmazott növényállomány minőségének (faj- és fajta összetételének) meghatározása és ellenőrzése (pl. a természeti – természetközeli, illetve védett területeken az őshonos fajok kizárólagos alkalmazásának biztosítása).

A potenciális környezeti kockázatot jelentő egyéb tényezők használati és/vagy állapotvizsgálata:

- a csapadékvíz elvezető rendszer állapotának folyamatos karbantartása, ellenőrzése, szükség esetén korrekciója;
- a közlekedési területek zöldfelületeinek (zöldsávok, fasorok) folyamatos karbantartása és ellenőrzése, - növényzetük védelme, illetve (utólagos) burkolt felületté válásuk meggátolása érdekében,
- a közmű- és hírközlési rendszerek biztonságos kialakítása, üzemelésük ellenőrzése és szakszerű karbantartása, külön figyelemmel a szennyvíztisztítómű üzemelésére és fejlesztésére,
- a környezetvédelmi célú kommunális rendszerek (pl. folyékony és szilárd hulladék elszállítás, köztisztaság) folyamatos üzemelésének biztosítása, az illegális hulladéklerakás és szikkasztás kontrollja és felszámolása,
- a katasztrófavédelmi szempontból potenciális kockázatot jelentő objektumok és berendezések (pl. vízvezető létesítmények, tűzvíz rendszerek, stb.) karbantartása és (intézkedési terv szerinti) kontrollja.

Egyéb javaslatok a monitorozással kapcsolatban

Amennyiben az előzőekben felsorolt témakörök bármelyikének vizsgálatát jogszabály írja elő, akkor a vizsgálatokat természetesen ezekkel összhangban kell végezni.

A tervhez kapcsolódó általános környezetállapot változás esetleges monitorozása során célszerű a már meglévő monitoring rendszereket igénybe venni, és csak szükség esetén végezni kiegészítő méréseket.

Az állapotváltozás vizsgálatok, monitorozások eredményeit célszerű összefoglaló jelentések formájában, meghatározott időszakonként az önkormányzatnak tárgyalnia, s ezek eredményéről a lakosságot, illetve az érintett nyilvánosság teljes körét tájékoztatnia.

Az állapotváltozás vizsgálatok eredményeinek ismeretében felállíthatók prognózisok, amelyek alapján, szükség esetén intézkedési – cselekvési tervek készíthetők.

Ezek a javaslatok természetesen elsődlegesen a település egészének tekintetében értelmezhetők, de egy-egy részterület esetében külön-külön is indokoltá válhatnak, egy-egy településrész sajátosságainak függvényében.

Felvetődik azonban egy fontos kérdés, hogy hozhat-e a monitorozás olyan eredményt, amely a településen előirányzott építési vagy rendezési tevékenységet befolyásolja, esetleg ellehetleníti. A KÉ értékelése szerint *ez nem valószínűsíthető*, mivel – az eddigi minősítést megerősítve – a terv megvalósulása összességében *nincs jelentős hatással* a környezetre, továbbá *környezetkárosító hatása* sem feltételezhető.

Azonban kétségtelenül bekövetkeznek bizonyos hatások, *egy-egy részterület előkészítése, rendezése és beépítése, mint hatótényezők, illetve a rendezésre és beépítésre szánt településrészek, mint az átlagosnál érzékenyebb hatásviselők között*

Összefoglalva, a települési szintű környezeti monitoring kiépítése és üzemeltetése nem ezen terv miatt lenne szükséges, hanem annak érdekében, hogy kellő hangsúlyt kapjon a lehetséges környezetterhelések megelőzése és adott esetben elősegítse az elhárítási tevékenységeket.

Erre vonatkozóan azonban nem ezen környezeti vizsgálati folyamat hivatott dönteni, hanem a majdani törvényi keretek létrejötte után az arra kijelölt illetékes (kormányzati) szervek.

Továbbá indokoltá teheti a monitorozást a település sajátos táji – természeti környezeti fekvése is, egy táj- természet- és tájképvédelmi szempontú megközelítés alapján.

Addig is civil kezdeményezések, illetve önkéntes települési (akár önkormányzati) vagy szakhatósági (pl. táj- és természetvédelmi) programok, akciók formájában állíthatók fel települési megfigyelő (monitor-) programok és rendszerek, a már jelenleg is létező néhány monitoring-kezdemény (meteorológiai, levegőminőségi, talaj- és vízvédelmi megfigyelő rendszerek; környezeti, vagy részben környezeti tárgyú állapotjelentések, kimutatások, statisztikai adatszolgáltatások, stb.) kiegészítéseként.

A környezeti vizsgálat készítésének tárgya Kemence község településrendezési terve (településrendezési eszközeinek: településszerkezeti tervének és helyi építési szabályzatának készítése).

A környezeti vizsgálat (KV) kidolgozása szükséges ehhez a tervműfajhoz *2/2005.(I. 11.) Kormányrendelet [1.§ (2) bek. a) pontja és 1.sz. melléklet] alapján.*

A környezeti értékelés (KÉ) tematikájának meghatározásáról az Önkormányzat döntött a településrendezési terv előkészítése során, a KÉ készítőjének, bevonásával. A KV kidolgozója az eljárás lefolytatója a község Önkormányzata.

A KV kidolgozója környezeti értékelés (KÉ) elkészítésével a vizsgálat tárgyát képező településterv készítőjét, a Pestterv Kft-t bízta meg.

A környezeti értékelés tematikájának meghatározása elsősorban a *Kormányrendelet (továbbiakban: Kr) 4. számú mellékletében szereplő tartalmi követelmények* általános mérlegelése alapján készült, miután erre vonatkozó speciális igények az előkészítés során nem merültek fel sem a KV kidolgozója, sem az előzetes véleményt adó környezet védelméért felelős szervek részéről. Mivel a településrendezési terv készítése során nem kerülnek kialakításra önállóan dokumentált alternatívák, és az integrált tervezés menete ezt lehetővé tette, ezért az átfogó környezeti értékelés a településrendezési terv közigazgatási egyeztetésen túljutott anyagával együttesen kerül dokumentálásra⁸.

A tematika kialakítása az érdekelt szervek véleményének kiértékelése alapján történt. A környezeti értékelés a különböző területfelhasználások várható környezeti hatásainak és következményeinek leíró jellemzésénél a feltételezett változási irányokat (tendenciákat) vette alapul.

Az értékelés során megtörtént a terv összevetése a fontosabb tervek és programok (területrendezési és településrendezési tervek, fejlesztési koncepciók, programok, stb.) környezet- és természetvédelmi céljaival, valamint külön az ökológiai hálózatok érintettségét illetően. Ennek összegzéseként megállapítható, hogy a településrendezési terv nem ellentétes a releváns tervekben foglalt előírásokkal, környezeti irányelvekkel, illetve betartja az érintett környezetvédelmi és ökológiai, valamint a természetvédelmi területekre vonatkozó korlátozó előírásokat.

Feltárásra kerültek a terv megvalósítása esetén a környezeti hatást kiváltó tényezők, a várható környezeti hatások. Megállapítható, hogy a településrendezési terv (megvalósítása) várhatóan nem idéz elő jelentős környezeti hatásokat, továbbá káros környezeti hatásokat, valamint, hogy a terv a tervezés adta kereteken belül, a településszerkezet, az övezeti rendszer, illetve a szabályozási előírások differenciált kialakításával, a várhatóan fellépő környezeti hatásokat ismerteti és kezelésükre megfelelő intézkedéseket ad. Így a fennálló káros hatások mérséklésére is javaslatokat, előírásokat fogalmaz meg (pl. kommunális szennyvizek általi szennyezések kizárása és ezáltal az hidrogeológia adottságok védelme, a védőtávolságok biztosítása, stb.).

Meghatározásra kerültek a más tervekkel, programokkal összefüggő környezeti szempontú intézkedési javaslatok, valamint a terv monitorozásával kapcsolatos javaslatok is.

⁸ A településrendezési módosított tervi egyeztetési cd-dokumentáció tartalmazza a KÉ dokumentációt is

A Környezeti Értékelés (KÉ) eredményének tartalmi összefoglalása

A tervhez lefolytatott környezeti vizsgálat (KV) keretében elkészült a terv környezeti értékelési (KÉ) anyaga is, amely külön kötetben került dokumentálásra (ill. a tervi cd-dokumentáción külön mappában is megtalálható).

A KÉ a vonatkozó Kormányrendeletben előírt eljárási rend alapján, a KV előkészítésére vonatkozó előzetes véleménykérési eljárást követően került elkészítésre.

Ezt megelőzően a KV eljárás megindításaként az Önkormányzat közzétette a KV lefolytatásáról és a KÉ készítéséről szóló határozatát és lefolytatta az előkészítő eljárást. A KÉ tematikát is megállapító Kt határozat a Kr 4.sz. mellékelt általános előírásainak célszerű szűkítésén túl az alábbi konkrét elvárásokat is megfogalmazta a KÉ elvárt tartalmával kapcsolatban:

- „1. a településrendezési tervet megalapozó előkészítő folyamat környezeti szempontú összefoglaló értékelése,*
- 2. a településrendezési terv előkészítése során kitűzött célok lokalizálásának esetleges alternatívái és ezek környezeti szempontú minősítése;*
- 3. a településfejlesztési célú terület-igénybevétel, a területfelhasználási változások jellege és mértéke, illetve ezek várható környezeti hatásai;*
- 4. a várható környezeti hatások kezelése a településszerkezeti terv szintjén: környezeti szempontok érvényesítése területfelhasználási és szerkezeti struktúrában, illetve a jóváhagyó TSZT - határozat szövegében;*
- 5. a várható környezeti hatások kezelése a helyi építési szabályzat szintjén: környezeti szempontok érvényesítése a szabályozási tervben, illetve a jóváhagyó HÉSZ - rendelet szövegében;*
- 6. a tervezés kapcsán várható környezeti hatások és szükséges környezetvédelmi intézkedések lényegi összefoglalása.*
- 7. az előzetes véleménykérési eljárás során a környezet védelméért felelős szervek által kiemelten fontosnak tartott szempontokra a KÉ készítése során ki kell térni. Ezek a témakörök:*
 - a településfejlesztés és az ökológia környezeti összefüggései, az ökológia értékek védelme,*
 - a Natura2000 védettség alatt álló területek esetleges érintettségének vizsgálata, a környezeti hatások jellegének megállapítása,*
 - javaslat a település kiemelt környezetvédelmi feladatainak meghatározására.”*

A terv megállapította, hogy a TSZT módosításnak összességében nincs számottevő környezeti hatása, lokális szinten a beépítés elsődleges, területigénybevételi hatásai a legjelentősebbek. Emellett a meglévő néhány környezeti problémára megfelelő megoldási javaslatokat ad.

A tervi javaslatok természetvédelmi területet nem zavarják és károsítanak, konkrét természetvédelmi, élőhely- és élővilágvédelmi érdekeket nem sértenek. Ebben a tekintetben az ökológia hálózat, a Natura2000 védett területek a Nemzeti Parki területek érdemelnek külön figyelmet. A vonatkozó természetvédelmi tartalmú (országos és térségi) övezeti előírásoknak a terv eleget tesz, külön eljárás lefolytatását nem igényli. Natura2000 védett területeket a

területfelhasználási változtatások nem érintenek, a *terv a 275/2004.(X.8.) Korm.sz. rendelet szerinti hatásbecslés elkészítését nem teszi szükségessé.*

A *terv a zöld- és erdőterületek védelme szempontjából is pozitívan értékelhető, miután meglévő zöld- és erdőterület igénybevételével nem jár, az effektív erdős – fás területek megtartására törekszik, és emellett javaslatot tesz a meglévő faállomány védelmére és az erdőterületek nyilvántartás szerint is indokolt növelésére is.*

A biológiai aktivitás érték (BAé) számítását a *terv megfelelő módszerrel elvégzi, a **terv BAé egyenlege pozitív, a törvényi előírásnak megfelel: az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (3) bekezdés b) pontja értelmében az újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest nem csökkenhet. (A területek biológiai aktivitásértékének számítási módjáról a 9/2007. (IV. 3.) ÖTM rendelet rendelkezik.)***

A *tervezési területre van érvényben lévő, hatályos településrendezési eszköz, Kémence Község Településszerkezeti Terve. Ennek 2010. évi módosítása állapította meg a jelenlegi módosítással érintett területek területfelhasználását, a „meglévő állapot” c. oszlopban írt övezetek szerint. A számítás során a **terv az alapértékeket alkalmazta, a differenciált számítás lehetőségével nem élt.***

A táblázatba foglalt részletes számítás alapján készült összegzés, megfelelőség igazolás:

Pozitív hatású módosítások összege: =	+ 201,9605
Negatív hatású módosítások összege: =	- 167,5298
A módosítások egyenlege:	+ 34,4307

A módosítások egyenlege pozitív, további kompenzációra nincs szükség, **a *tervmódosítás a törvényi előírásnak megfelel.***

A *terv intézkedéseket javasol a beépítések táj- és településképi (utcaképi, homlokzati) megjelenésére, indokolt esetben látványterv kidolgozásának szükségességére. Felhívja a figyelmet a tájvédelmi és településképi szempontból érzékeny területek színvonalas építészeti és környezeti megjelenítésének fontosságára. A **terv lehatárolja a tájképvédelmi szempontból legérzékenyebb területeket, ahol az építés lehetőségét korlátozza, illetve szigorú szabályokhoz köti.***

A KÉ megállapításait összegezve: a készülő településrendezési *terv megvalósulása esetén nem prognosztizálhatók újabb káros környezeti hatások, amelyek a környezeti elemek rendszeres mérésein alapuló monitorozást szükségessé tennék.*

A tájképvédelmi szempontok fokozottabb érvényesítése érdekében javasolt a külterületi mezőgazdasági építési tevékenységek folyamatos figyelemmel kísérése és kontrollja, a mezőgazdasági területek rendeltetésszerű használatának monitorozása.

A *terv felhívja a figyelmet a helyi környezetvédelmi rendelet, valamint a Települési Környezetvédelmi Program elkészítésének szükségességére is.*

*A **tervanyag tartalmazza mindazon környezeti vonatkozású munkarészeket, intézkedési és szabályozási javaslatokat, amelyekkel széleskörű egyeztetésre bocsátható és környezeti - környezetvédelmi szempontból is megalapozottan véleményezhető.***

A *tervhez készült környezeti értékelés Függeléke az Önkormányzat KÉ tematikáról szóló határozata.*

A csatolt nyomtatott iratmátsolat pdf formátumban megtalálható a cd dokumentáció külön mappájában, kiegészítve további iratmelléletekkel.

FÜGGELÉK: ÖNKORMÁNYZATI ÁLLÁSFOGLALÁS A KV LEFOLYTATÁSA ÉS A KÉ TEMATIKA MEGÁLLAPÍTÁSA
TÁRGYÁBAN - másolat

KIVONAT

Készült: Kemence Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2018. október 25-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

- 1.) **Napirendi pont tárgya:** Környezeti Vizsgálat lefolytatása Kemence településrendezési eszközeinek módosításához – a Környezeti Értékelés tematikájának meghatározása
- Napirendi pont előadója:** Pongrácz János polgármester

A képviselő-testület 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő rendeletet alkotta:

**Kemence Község Önkormányzat Képviselő-testületének
58/2018./X.25./sz. határozata:**

- a „ Kemence Község településszerkezeti terve, helyi építési szabályzata és szabályozási terve” c. településrendezési tervhez készítendő

Környezeti Vizsgálatról (KV) és a Környezeti Értékelési (KÉ) tematikájáról

A vonatkozó 2/2005.(I.11.) sz. Kormányrendelet (továbbiakban: KR) és a Környezeti Vizsgálat (továbbiakban: KV) Környezeti Értékelési tematikájának meghatározására vonatkozó véleménykérdési eljárás eredményének alapján a Község területére vonatkozó településrendezési tervhez KV lefolytatása szükséges, melynek keretében elkészítendő a **Környezeti Értékelési (továbbiakban: KÉ) dokumentáció.**

A KÉ tematikájának meghatározásához Önkormányzatunk megkereste a KR 7.§-ban meghatározott eljárás keretében a környezet védelméért felelős szerveket.

E szervek véleményének figyelembevételével **határozza meg** a KV lefolytatásához szükséges **KÉ tematikát**, a KR 4.sz. mellékletének alapul vételével, az alábbiak szerint.

A „..... Község településrendezési eszközeinek módosítása” c. **településrendezési tervhez készítendő KÉ részletes tartalmi követelményei:**

1. a településrendezési tervet megalapozó előkészítő folyamat környezeti szempontú összefoglaló értékelése,
2. a településrendezési terv előkészítése során kitűzött célok lokalizálásának esetleges alternatívái és ezek környezeti szempontú minősítése;
3. a településfejlesztési célú terület igénybevétel, a terület-felhasználási változások jellege és mértéke, illetve ezek várható környezeti hatásai;
4. a várható környezeti hatások kezelése a településszerkezeti terv szintjén: környezeti szempontok érvényesítése terület-felhasználási és szerkezeti struktúrában, illetve a jóváhagyó TSZT - határozat szövegében;
5. a várható környezeti hatások kezelése a helyi építési szabályzat szintjén: környezeti szempontok érvényesítése a szabályozási tervben, illetve a jóváhagyó HÉSZ - rendelet szövegében;
6. a tervezés kapcsán várható környezeti hatások és szükséges környezetvédelmi intézkedések lényegi összefoglalása.
7. az előzetes véleménykérdési eljárás során a környezet védelméért felelős szervek által kiemelten fontosnak tartott szempontokra a KÉ készítése során ki kell térni.

A KÉ a terv kötelező alátámasztó munkarészeként dolgozandó ki és önállóan is dokumentálandó, egyeztetése a tervi munkarészekkel párhuzamosan biztosítandó.

A KÉ elkészítésével a KV kidolgozója a településrendezési terv készítőit bízta meg.

A KÉ megállapításait, ajánlásait a KV lefolytatása illetve a településrendezési terv elfogadása során megfelelő súllyal figyelembe kell venni.

A KÉ az érintett nyilvánosság bevonásával készül, érdemi dokumentumait közzé kell tenni a helyben szokott módon.

Felelős: Polgármester

Kmf.

Pongrácz János sk.
polgármester

Granát Bernadett sk.
jegyző

Kivonat hitelesítve:
Urbánne Granát Mária